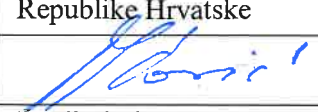

V. Izvješće Republike Hrvatske o provedbi UNECE Konvencije o pristupu informacijama, sudjelovanju javnosti u odlučivanju i pristupu pravosuđu u pitanjima okoliša (Aarhuška konvencija)

OBRAZAC ZA IZVJEŠĆE O PROVEDBI AARHUŠKE KONVENCIJE

Sljedeće izvješće dostavljeno je u ime Republike Hrvatske u skladu s odlukama I/8, II/10 IV/4, VI/7.

Ime službenika nadležnog za predaju nacionalnog izvješća:	Dr.sc. Tomislav Čorić, ministar, Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja Republike Hrvatske
Potpis:	
Datum:	4. svibnja 2021.

IZVJEŠĆE O PROVEDBI

Stranka:	Republika Hrvatska
Nacionalna fokusna točka	
Puni naziv institucije:	Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja
Ime i titula službenika:	dr.sc. Branka Pivčević Novak voditeljica Službe za opću politiku zaštite klime
Adresa:	Radnička cesta 80, 10000 Zagreb, Hrvatska
Telefon:	+385 1 3717 283
Faks:	+385 1 3717 135
E-pošta:	branka.pivcevicnovak@mingor.hr

POSTUPAK IZRADE IZVJEŠĆA

Navedite ukratko informacije o postupku izrade ovog izvješća, uključujući informacije o tome koje vrste javnih vlasti su konzultirane ili su doprinijele izradi istog, kako se konzultirala javnost i kako se uzeo u obzir ishod/rezultat javnih konzultacija te koji se materijal koristio kao temelj za izradu izvješća.

Odgovor:

Peto Nacionalno izvješće o provedbi Konvencije o pristupu informacijama, sudjelovanju javnosti u odlučivanju i pristupu pravosuđu u pitanjima okoliša (u daljnjem tekstu: Aarhuška konvencija) obuhvaća razdoblje od zadnjeg izvješća, odnosno od 2017. do 2020.¹ Izradu izvješća je koordiniralo Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja (MINGOR) u suradnji s Ministarstvom pravosuđa i uprave i drugim tijelima javne vlasti, koja su relevantna za provedbu Aarhuške konvencije. Nacrt Izvješća je bio objavljen na nacionalnom portalu Vlade Republike Hrvatske (dalje u tekstu VRH) e-Savjetovanje u

¹Do sada su izrađena četiri Nacionalna izvješća o provedbi Aarhuške konvencije (2009., 2010., 2014. i 2017.) <https://mzoe.gov.hr/o-ministarstvu-1065/djelokrug-4925/medjunarodna-suradnja/multilateralni-medjunarodni-sporazumi-1138/1138>

trajanju od 30 dana. Konačni nacrt Izvješća je preveden na engleski jezik te je objavljen na mrežnoj stranici MINGOR-a posvećenoj Aarhuškoj konvenciji, o čemu su obaviještena relevantna tijela.

Navedite svaku posebnu okolnost koja je važna za razumijevanje izvješća, npr. Postoji li federalna i/ili decentralizirana struktura za donošenje odluka, imaju li odredbe Konvencije izravan utjecaj na njeno stupanje na snagu, ili jesu li financijska ograničenja značajna prepreka provedbi (nije obvezno).

Odgovor: /

Članak 3.

Navedite zakonske, regulatorne i ostale mjere kojima se provode opće odredbe u stavcima 2, 3, 4, 7 i 8 članka 3.

Odgovor:

Više se hrvatskih zakona odnosi na provedbu općih odredbi članka 3. o čemu se izvijestilo u prethodnim nacionalnim Izvješćima. Međutim od završetka IV. Izvješća neki su se zakoni koji se odnose na okoliš kao i neki drugi relevantni za provedbu Konvencije izmijenili i nadopunili kako bi se uskladili sa zakonodavstvom Europske unije (EU) i unaprijedio sustav. Izmijenjen je Zakon o zaštiti okoliša (NN² 80/13, 78/15; 12/18, 118/18, u daljnjem tekstu: ZOZO), Zakon o zaštiti prirode (NN 80/13, 15/18, 14/19, 127/19; u daljnjem tekstu: ZZP), Zakon o zaštiti zraka (NN 127/19; u daljnjem tekstu: ZZZ) i Zakon o vodama (NN66/19; u daljnjem tekstu: ZOV).

U ovim zakonima su sve odredbe bitne za provedbu Konvencije, dok Zakon o pravu na pristup informacijama (NN 25/13, 85/15; u daljnjem tekstu: ZPPI) uspostavlja napredniji standard proaktivne objave informacija i dokumenata tijela javne vlasti u svrhu savjetovanja sa zainteresiranom javnošću (članak 11.).

Na temelju članka 15. i članka 20. Zakona o vodi za ljudsku potrošnju (NN 56/13, 64/15, 104/17, 115/18 i 16/20) Ministarstvo nadležno za zdravstvo na svojim mrežnim stranicama mora objaviti ažurirane podatke o svim kemijskim i indikatorskim parametrima u vodi za ljudsku potrošnju, odnosno obavijestiti potrošače na prikladan način dostupnim sredstvima informiranja i dati im odgovarajuće preporuke u slučaju bilo kakvih odstupanja. Na mrežnim stranicama i po potrebi drugim sredstvima javnog priopćavanja daju se obavijesti o svim dozvoljenim odstupanjima, mjerama koje se poduzimaju, rokovima i zdravstvenim rizicima vode za ljudsku potrošnju, s naglaskom na posebno osjetljivu populaciju.

Ured za zakonodavstvo VRH je od 1. srpnja 2019. nadležan za koordinaciju tijela državne uprave u pogledu provedbe savjetovanja sa zainteresiranom javnošću te administrativnu podršku radu portala e-Savjetovanja, koja sadrži Kodeks savjetovanja sa zainteresiranom javnošću u postupcima donošenja zakona, drugih propisa i akata, smjernice za primjenu Kodeksa te vodi edukaciju koordinatora za savjetovanje: <https://savjetovanja.gov.hr/>.

Temeljem ZPPI uspostavljena je institucija Povjerenika za informiranje koje kao neovisno tijelo štiti, prati i promiče pravo na pristup informacijama, a od 2016. godine prati i primjenu članka 11. ZPPI, odnosno provedbu savjetovanja s javnošću pri donošenju zakona i podzakonskih propisa, kao i pri donošenju strateško-planskih dokumenata kojima se utječe na interese građana i pravnih osoba o čemu obavještava javnost putem specijalizirane mrežne stranice: <https://pristupinfo.hr/>. Prema zadnjem Analitičkom izvješću Povjerenika za informiranje „Provedba savjetovanja s javnošću u tijelima državne uprave i uredima VRH u 2019. utvrđeno je kako je savjetovanje provedeno za 95,62 % zakona i uredbi dok je za podzakonske akte provedeno savjetovanje za 86,45% pravilnika, dok se savjetovanja za druge vrste akata – planove, standarde, kriterije i smjernice puno rjeđe provode.

² Narodne novine

Objasnite kako su provedeni ovi stavci. Posebno opišite:

(a) u pogledu stavka 2, mjere poduzete kako bi se osiguralo da službenici i tijela vlasti pomažu i pružaju potrebne upute;

Odgovor:

Temeljna načela ponašanja tijela državne uprave i drugih državnih tijela, tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave te pravnih osoba koje imaju javne ovlasti su regulirane Zakonom o općem upravnom postupku (NN 47/09, u daljnjem tekstu: ZUP) pa kada u upravnim stvarima, neposredno primjenjujući propise, rješavaju o pravima, obvezama ili pravnim interesima građana, odnosno pravnih osoba ili druge stranke, ovaj zakon se supsidijarno primjenjuje i u postupcima traženja pristupa informacijama.

Temeljem ZPPI-ja sva su tijela javne vlasti dužna imenovati *službenika za informiranje* koji je mjerodavan za rješavanje ostvarivanja prava na pristup informacijama (obavlja poslove redovitog objavljivanja informacija, rješava pojedinačne zahtjeve za pristup informacijama i ponovne uporabe informacija te unapređuje način obrade, razvrstavanja, čuvanja i objavljivanja informacija koje su sadržane u službenim dokumentima koje se odnose na rad tijela javne vlasti, službenik za informiranje je ujedno dužan osigurati neophodnu pomoć podnositeljima zahtjeva u vezi ostvarivanja prava na pristup informacijama). Dužnost pružanja informacija i obrazloženja o upravnim poslovima je također regulirana Zakonom o državnim službenicima (NN 49/12 – pročišćeni tekst, 37/13, 38/13, 01/15, 138/15, 61/17, 70/19, 98/19).

Državnom inspektoratu moguće je putem mrežne stranice <https://dirh.gov.hr/podnosenje-prijava/83> dostaviti prijavu koje se koriste kao povod za obavljanje inspekcijskog nadzora ili se u slučajevima kada inspektor nije ovlašten obavljati inspekcijski nadzor o tome pisano obavještava podnositelja predstavke kada je to moguće.

Hrvatska agencija za okoliš i prirodu je u siječnju 2019. godine pripojena Ministarstvu zaštite okoliša i energetike, sada MINGOR-u, kao organizacijska jedinica Zavod za zaštitu okoliša i prirode (u daljnjem tekstu: Zavod) vodi nacionalne Informacijske sustave za okoliš i prirodu te putem internetskih stranica daje uvid u stanje okoliša te putem službenika za informiranje pruža informacije javnosti.

(b) u pogledu stavka 3, mjere poduzete u cilju promicanja obrazovanja i svijesti o okolišu;

Odgovor:

Tijela javne vlasti u čijoj su nadležnosti pojedine sastavnice okoliša i održivi razvoj u skladu s financijskim mogućnostima provode kampanje podizanja svijesti o okolišu. Važnu ulogu imaju Ekoškole kojih je u Hrvatskoj registrirano 328: <https://www.eko.lijepa-nasa.hr/>.

U Program GLOBE (The Global Learning and Observations to Benefit the Environment - Globalno učenje i opažanje za dobrobit okoliša) uključeno je u preko 100 škola iz Hrvatske. Učenici tih škola redovito vrše mjerenja u području atmosfere, vode, tla i pokrova te povezuju u cjelinu praćenja stanja okoliša. Uz to idu edukacije i natjecanja: <https://www.globe.gov/web/croatia/home/schools>.

Provodi se i modularna edukacija nastavnika: Odgoj za održivi razvoj.

Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost (u daljnjem tekstu: FZOEU) od 2018. provodi nacionalnu kampanju „Za Ljepšu našu“ sa sloganom „Nisam za baciti“ s ciljem educiranja građana o važnosti odvajanja otpada na kućnom pragu i kreiranju tzv. kružne umjesto linearne ekonomije: <https://zaljepsunasu.hr/>.

Zavod promiče svijest o okolišu u javnosti prvenstveno kroz obrazovno-promidžbene materijale, organizira akcije povodom datuma značajnih za zaštitu okoliša, održava predavanja u školama i putem internetske stranice: <http://www.haop.hr>. Tu ulogu ima i www.bioportal.hr koji je nacionalno mjesto za objavu prostornih podataka sektora zaštite prirode, čime je osiguran javni pristup ažurnim i verificiranim prostornim i neprostornim podacima o prirodi i zaštiti prirode u Hrvatskoj.

Iz područja zaštite voda razvijen je Dječji edukativni projekt Hrvatskih voda sa slikovnicama i prezentacijama slikovnica u vrtićima i osnovnim školama; natječaj Najmlađi za vode Hrvatske; predstava „Voda je život“: <https://www.voda.hr/hr/djecji-kutak-0>. Plava čistka – [Let's do it Mediterranean](#) je zajednička jednodnevna akcija čišćenja mora, podmorja i priobalja sredina duž obale i sa Zelenom čistkom najveći je ekološki volonterski projekt u Hrvatskoj, koju podržavaju i sufinanciraju tijela javne vlasti.

Grad Zagreb je uspostavio sustav *e-redar* za praćenje svih gradskih radova u realnom vremenu na interaktivnoj digitalnoj karti te e-aplikaciju Moj Zagreb radi izravne komunikacije građana s Gradskom upravom, a kao podrška u pronalasku brojnih aktualnosti, usluga i informacija iz svih područja pa tako i zaštite okoliša grada Zagreba (omogućena je prijava komunalnih nepravilnosti u Gradu Zagrebu, pa tako i lokacija nepropisno odbačenog otpada).

Ured povjerenika za informiranje je aktivno sudjelovao je u raznim događanjima na temu poboljšanja pristupa informacijama o okolišu.

(c) u pogledu stavka 4, mjere poduzete kako bi se osiguralo da postoji odgovarajuće priznanje i podrška udrugama, organizacijama ili grupama koje promiču zaštitu okoliša;

Odgovor:

U Hrvatskoj postoji više mehanizama kroz koje se daje podrška udrugama i organizacijama koje promiču zaštitu prirode i okoliša te se svi podaci na nacionalnoj razini objedinjuju i objavljuju u godišnjim *Izvješćima o dodijeljenim financijskim potporama za projekte i programe organizacija civilnoga društva* koje koordinira Ured za udruge VRH: (<https://udruge.gov.hr/financiranje-programa-i-projekata-udruga-iz-javnih-izvora/2772>).

FZOEU kontinuirano sufinancira projekte OCD te je kroz godišnje natječaje od 2018. do 2020. odobrio 2,7 milijuna kuna za 64 projekta iz područja zaštite okoliša.

Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, kao i razne tvrtke (banke, trgovine i dr.) imaju "zelene natječaje" namijenjene OCD. Primjer je Zagrebačka županija koja kroz javne natječaje financira projekte edukacije na temu zaštite okoliša i održivog razvoja, promicanja održivog stila življenja kroz smanjenje količine otpada i zaštitu i očuvanje sastavnica okoliša (zrak, tlo i voda). Od 2017. do 2020. odobreno je 1.150.000 kn za 69 projekta: <https://www.zagrebacka-zupanija.hr/natjecaji/?kategorija=natjecaji&odjel=upravni-odjel-za-prostorno-uredenje-gradnju-i-zastitu-okolisa>.

(d) u pogledu stavka 7, mjere poduzete u cilju promicanja načela Konvencije u međunarodnim procesima uključujući:

- (i) mjere poduzete u svrhu koordinacije unutar i između ministarstava kako bi se obavijestili službenici koji su uključeni u drugim relevantnim međunarodnim forumima o članku 3 stavak 7 i o Almaty Smjernicama, i navesti je su li mjere koordinacije u tijeku***
- (ii) mjere poduzete na nacionalnoj razini kako bi se osigurao pristup informacijama koje se odnose na međunarodne forume, kao i na kojoj je razini pristup informacijama osiguran***
- (iii) mjere poduzete na nacionalnoj razini kako bi se promoviralo i omogućilo sudjelovanje javnosti u međunarodnim forumima (npr. poziv članovima organizacija civilnog društva/udruga da budu dio delegacije Stranke u međunarodnim pregovorima iz područja okoliša ili uključivanje organizacija civilnog društva/udruga u izradi službenog stava Stranke u takvim pregovorima), kao i na kojoj je razini pristup informacijama osiguran***
- (iv) mjere poduzete u svrhu promidžbe načela Konvencije u postupcima drugih međunarodnih foruma***

- (v) *mjere poduzete u svrhu promidžbe načela Konvencije u radu, projektima, odlukama i drugim nezavisnim događanjima u drugim međunarodnim forumima*

Odgovor:

Načelo suradnje unutar države u provedbi zaštite okoliša i suradnja s drugim državama te obavješćivanje drugih država o prekograničnim utjecajima na okoliš te razmjena informacija o okolišu propisano je u ZOZO. Također, ZZZ propisuje da MINGOR pokreće aktivnosti s nadležnim tijelom druge države kako bi se donijeli zajednički planovi i programi za smanjivanje onečišćenja zraka primjenom prikladnih mjera ako dođe do značajnog prekograničnog onečišćenja zraka. RH promiče načela Konvencije o procjeni utjecaja na okoliš preko državnih granica (ESPOO) i Protokola o strateškoj procjeni okoliša uz Konvenciju o procjeni utjecaja na okoliš preko državnih granica, između ostalog, putem bilateralnih i multilateralnih tijela/međunarodnih ugovora u kojima/kojih je RH stranka.

Hrvatska kao članica dviju međunarodnih vodnogospodarskih komisija za velike slivove Dunava (Međunarodna komisija za zaštitu rijeke Dunav - ICPDR) i Save (Međunarodna komisija za sliv rijeke Save - Savska komisija) promiče transparentnost, sudjelovanje javnosti i suradnju s dionicima i OCD-ovima u pripremi dokumenata koji se objavljuju na mrežnim stranicama.

(e) u pogledu stavka 8, mjere poduzete kako bi se osiguralo da osobe koje ostvaruju svoja prava sukladno Konvenciji ne budu kažnjene, gonjene ili uznemiravane.

Odgovor:

Ovo je pravo osigurano kroz ustavno načelo zakonitosti iz čl. 16. Ustava RH (NN 56/90, 135/97, 8/98 – pročišćeni tekst, 113/00, 124/00 – pročišćeni tekst, 28/01, 41/01 – pročišćeni tekst, 55/01 – ispravak, 76/10, NN 85/10-pročišćeni tekst i 5/14, u daljnjem tekstu: Ustav) te načela prava na žalbu iz čl. 18. Ustava.

Opišite sve prepreke na koje ste naišli tijekom provedbe bilo kojeg od stavaka članka 3 navedenih iznad.

Odgovor: /

Navedite dodatne informacije o praktičnoj primjeni općih odredbi Konvencije.

Odgovor: /

Navedite važne adrese web stranica, ukoliko su dostupne:

Članak 4.

Navedite zakonske, regulatorne i ostale mjere kojima se provode odredbe o pristupu informacijama o okolišu u članku 4.

Odgovor:

ZOZO, ZPPI i Uredba o informiranju i sudjelovanju javnosti i zainteresirane javnosti u pitanjima zaštite okoliša (NN 64/08, u daljnjem tekstu: UISJ) su temeljni propisi koji reguliraju provedbu čl. 4. Određene mjere su također dodatno integrirane i u druge propise koji se odnose na određena područja okoliša. Važno je istaknuti da je Direktiva 2003/4/EZ Europskog parlamenta i Vijeća o pristupu javnosti podacima o okolišu potpuno transponirana u nacionalno zakonodavstvo. To se odnosi i na definicije iz čl. 2. Aarhuške konvencije koje su prenijete u ZOZO kao i u ZPPI.

Odredbe iz čl. 3., st. 9. Aarhuške konvencije su regulirane ustavnim principom o jednakopravnosti građana i temeljem odredbi ZPPI-ja. Također temeljem ZOZO-a i ZPPI svatko ima pristup informacijama bez obveze navođenja interesa te je propisan pristup podacima i informacijama. Pravo

na informaciju ostvaruje se podnošenjem zahtjeva. Članak 18. ZPPI-ja propisuje kako se zahtjev može podnijeti nadležnom tijelu usmenim ili pisanim putem, a ako je zahtjev podnesen putem elektroničke komunikacije (e-mail, telefaks i sl.), smatrat će se da je podnesen pisani zahtjev. Pisani zahtjev mora sadržavati naziv i sjedište tijela javne vlasti kojem se zahtjev podnosi, podatke koji su važni za prepoznavanje tražene informacije, ime i prezime i adresu fizičke osobe podnositelja zahtjeva, tvrtku, odnosno naziv pravne osobe i njezino sjedište. Kako bi se korisniku prava na pristup informacijama olakšalo podnošenje zahtjeva za pristup informacijama, korisnik može opcionalno ispuniti *Obrazac zahtjeva za pristup informacijama*, koji je sastavni dio Pravilnika o ustroju, sadržaju i načinu vođenja službenog upisnika o ostvarivanju prava na pristup informacijama; (NN 83/14). Korisnik može u zahtjevu za pristup informaciji naznačiti prikladan način dobivanja informacije (neposrednim davanjem informacije, davanjem informacije pisanim putem, uvidom u dokumente i izradom preslika dokumenta koji sadrži traženu informaciju, dostavljenjem preslika dokumenta koji sadrži traženu informaciju, na drugi prikladan način), a ako ne naznači, informacija će se dostaviti na način na koji je podnesen zahtjev, odnosno na najekonomičniji način. U odnosu na odredbe ZPPI-ja, rok omogućavanja pristupa informacijama prema ZOZO-u nije određen, odnosno propisano je kako će tijela javne vlasti koja posjeduju informacije o okolišu, ili na koje se informacija o okolišu odnosi, omogućiti pristup informacijama u najkraćem mogućem roku. Sukladno ZPPI-ju, na temelju zahtjeva za pristup informaciji tijelo javne vlasti će odlučiti najkasnije u roku od 15 dana od dana podnošenja urednog zahtjeva, a u određenim zakonom propisanim slučajevima taj se rok može produžiti za dodatnih 15 dana.

(c) u pogledu stavaka 3 i 4, mjere poduzete u cilju:

(i) osiguranja izuzeća od zahtjeva;

(ii) osiguranja primjene testa javnog interesa s kraja stavka 4;

Odgovor:

Ukoliko tijelo javne vlasti uskraćuje pristup informacijama o okolišu, dužno je rješenjem odbiti zahtjev, s tim da se razlozi za odbijanje zahtjeva prema ZOZO-u (čl. 158) donekle razlikuju od razloga uskrate sukladno ZPPI-ju (čl. 15.), koji opširnije i razrađenije popisuje moguće razloge uskrate tražene informacije. ZOZO-om (čl. 158. st. 6.) je izričito propisano da je Povjerenik za informiranje žalbeno tijelo u slučaju odbijanja zahtjeva za davanje informacije o okolišu, dok je člankom 5. stavkom 1. navedenog Zakona propisano da se na pitanja prava na pristup informacijama u postupcima prema ovom Zakonu koja nisu uređena ovim Zakonom i njegovim provedbenim propisima, primjenjuju odredbe propisa kojima se uređuje pravo na pristup informacijama. Da su tijela u čijem je djelokrugu zaštita prirode, okoliša i energetika oslonjena na opći režim uređen ZPPI vidljivo je i na njihovim internetskim stranicama na kojima se uglavnom objavljuju informacije o ostvarivanju prava po ZPPI-ju.

Prema ZOZO-u (čl. 158.), tijelo javne vlasti koje posjeduje informaciju o okolišu ne može odbiti zahtjev za informacijama, ako se taj zahtjev odnosi na ispuštanja ili druge emisije u okoliš. Također, prilikom odlučivanja o zahtjevu procijeniti će je li zaštita javnog interesa od veće važnosti nego interes ostvaren objavljivanjem tražene informacije. Tako ZPPI (čl. 16.) propisuje da je tijelo javne vlasti nadležno za postupanje po zahtjevu za pristup informacijama dužno, prije donošenja odluke provesti test razmjernosti i javnog interesa. Kada tijelo javne vlasti utvrdi da u odnosu na zatraženu informaciju ili dio informacije postoji neko ograničenje iz članka 15. stavka 2., 3. i 4. ZPPI-ja (npr. osobni podaci, poslovna ili profesionalna tajna i dr.), a što znači da je tijelo javne vlasti utvrdilo da postoji zaštićeni interes, potrebno je nadalje utvrditi postoji li za zatraženu informaciju interes javnosti (primjerice vezano za zatraženu informaciju bile su rasprave u medijima, širi krug ljudi je zainteresiran za traženu informaciju, informacija je vezana za zdravlje, okoliš, otkrivanje korupcije, državnu sigurnost itd.). Tijelo javne vlasti potom ocjenjuje dva suprotstavljena interesa kako bi procijenilo koji interes prevladava, zaštićeni interes ili javni interes. Također, ograničenja u pravu na pristup informacijama, kao i izuzeća od njih, propisana su čl. 15. ZPPI-ja kao i čl. 26. Pravilnika o vodnoj dokumentaciji (NN 13/06). U postupku ostvarivanja prava na pristup informacijama na odgovarajući način primjenjuju se i odredbe ZUP-a.

(d) u pogledu stavka 5, mjere poduzete kako bi se osiguralo da tijelo vlasti koje ne posjeduje zatražene informacije o okolišu poduzme potrebne korake;

Odgovor:

U pogledu st. 5 primjenjuje se čl. 21. ZPPI-ja. Prema tome, ako tijelo javne vlasti ne posjeduje informaciju, a ima saznanja o tijelu koje je posjeduje, dužno je, bez odgode, a najkasnije u roku od osam dana od zaprimanja zahtjeva, ustupiti zahtjev tome tijelu, a o čemu će obavijestiti podnositelja. Ako tijelo javne vlasti zaprimi zahtjev za pristup informaciji koja je klasificirana stupnjem tajnosti, a nije njezin vlasnik, dužno je bez odgode, a najkasnije u roku od osam dana od zaprimanja zahtjeva, ustupiti zahtjev vlasniku informacije, o čemu će obavijestiti podnositelja. Ako tijelo javne vlasti zaprimi zahtjev za pristup međunarodnoj informaciji, dužno je bez odgode, a najkasnije u roku od osam dana od zaprimanja zahtjeva, ustupiti isti vlasniku informacije, o čemu će obavijestiti podnositelja. Iznimno, tijelo javne vlasti postupit će po zaprimljenom zahtjevu za pristup međunarodnoj informaciji, ako je iz same informacije nedvojbeno vidljivo da je ona namijenjena neposrednoj objavi.

Pored toga u postupku ostvarivanja prava na pristup informacijama na odgovarajući način primjenjuju se odredbe ZUP-a.

(e) u pogledu stavka 6, mjere poduzete kako bi se osiguralo da se primijeni uvjet da se informacije filtriraju i učine dostupnima;

Odgovor:

Ove mjere omogućene su prema čl. 15. st. 5. ZPPI-ja. Konkretno, ako je dio tražene informacije podliježe ograničenju (npr. poslovna, profesionalna ili porezna tajna) preostali dijelovi informacije učinit će se dostupnim.

(f) u pogledu stavka 7, mjere poduzete kako bi se osiguralo da se odbijanje odvija u roku i u skladu s ostalim uvjetima vezanim uz odbijanje zahtjeva;

Odgovor:

Tijelo javne vlasti će rješenjem odbiti zahtjev (čl. 23. st. 5. ZPPI) ako se tražene informacije tiču svih postupaka koje vode nadležna tijela u prethodnom i kaznenom postupku, a u slučaju da se traži informacija klasificirana stupnjem tajnosti, tijelo javne vlasti može odbiti zahtjev po prethodno pribavljenom mišljenju Ureda vijeća za nacionalnu sigurnost. U taksativno pobrojanim situacijama tijelo javne vlasti može ograničiti pristup informaciji uz prethodno proveden test razmjernosti i javnog interesa (npr. informacija je poslovna ili profesionalna tajna, zaštićeni osobni podatak, autorsko djelo, ako je informacija ograničena međunarodnim ugovorima, ako je informacija u postupku izrade ili u nastala je u postupku usaglašavanja ili razmjene mišljenja pri normativnoj aktivnosti, odnosno ako bi davanje informacije negativno utjecalo na tijek sudskog, upravnog ili drugog pravno uređenog postupka). Tijelo javne vlasti također može odbiti zahtjev ako utvrdi da nema osnove za dopunu ili ispravak dane informacije, odnosno ako se traži informacija koja se ne smatra informacijom u smislu definicije iz ZPPI-ja.

Rok za rješavanje zahtjeva, pa tako i za njegovo odbijanje je 15 dana. U zakonom propisanim situacijama se navedeni rok može produžiti za dodatnih 15 dana (čl. 22. ZPPI), uz pisanu obavijest i obrazloženje podnositelju zahtjeva najkasnije u roku od 8 dana od zaprimanja urednog zahtjeva.

(g) u pogledu stavka 8, mjere poduzete kako bi se osiguralo da se drži uvjeta za naplaćivanje.

Odgovor:

Primjenjuje se članak 19. ZPPI-ja, kojim je propisano da se na pristup informacijama pred tijelima javne vlasti ne plaćaju upravne i sudske pristojbe. Povjerenik za informiranje je temeljem navedenog članka ZPPI-ja donio Kriterije za određivanje visine naknade stvarnih materijalnih troškova i troškova dostave informacije (NN12/14 i 15/14). Kriteriji su temeljeni propis za sva tijela javne vlasti kada u postupcima ostvarivanja prava na pristup informacijama i prava na ponovnu uporabu informacija naplaćuju stvarne materijalne troškove i troškove dostave informacije.

Opišite sve prepreke na koje ste naišli tijekom provedbe bilo kojeg od stavaka članka 4.

Odgovor: /

Navedite dodatne informacije o praktičnoj primjeni odredbi o pristupu informacijama, npr. postoje li statistike o broju zahtjeva, broju odbijenih zahtjeva i razloge za njih?

Odgovor:

Prema čl. 60. ZPPI-ja, sva su tijela javne vlasti dužna do 31. siječnja tekuće godine dostaviti Povjereniku za informiranje izvješće o provedbi ZPPI-ja za prethodnu godinu. Povjerenik podnosi Hrvatskom saboru izvješće o provedbi ZPPI-ja najkasnije do 31. ožujka tekuće godine za prethodnu godinu.

U 2019. je podneseno 38 žalbi vezanih uz pristup informacijama o okolišu a 4 žalbe su prenesene iz prethodnih godina. Od podnesenih 38 žalbi, 30 se odnosilo na šutnju uprave (79%), dok je 7 žalbi izjavljeno na rješenje o odbijanju/odbacivanju zahtjeva, a jedna žalba je izjavljena na rješenje o odbijanju prigovora. Podnositelji žalbi su bile udruge koje se bave zaštitom okoliša, građanske inicijative, fizičke osobe i jedno trgovačko društvo, a žalbe su se najčešće odnosile na pitanja komunalne djelatnosti lokalne i regionalne samouprave s posebnim naglaskom na sustav odvojenog prikupljanja otpada, postupanje tijela javne vlasti u području zaštite okoliša i upravljanja prirodnim resursima, utjecaj djelatnosti tijela javne vlasti i privatnih pravnih osoba na zdravlje ljudi i onečišćenje, rezultate inspeksijskog nadzora vezane uz okolišna pitanja. U odnosu na prethodne godine, zabilježeno je povećanje broja uloženi žalbi (2018. ih je zaprimljeno 35), kao i proširenje korisnika prava na pristup informacijama, tijela javne vlasti i vrste zatraženih informacija. Bez obzira na postupno osvješćivanje građana i udruga u odnosu na zakonske mogućnosti ostvarivanja prava na pristup okolišnim informacijama, ističe se kako predstavnici medija u izvještajnoj godini nisu podnijeli niti jednu žalbu. Ukazuje se na negativnu pojavu povećanja broja žalbi zbog šutnje uprave, koja se u odnosu na 2018. udvostručila (s 13 na 30 žalbi) te iznosi 79% svih zaprimljenih žalbi.

U odnosu na ostala tijela, krovne institucije u području zaštite okoliša i prirode, poput MINGOR-a te FZOEU, predstavljaju primjer dobre prakse u pogledu proaktivne objave informacija, uključujući i aplikacije kojima se korisnicima omogućava pristup podacima o okolišu, kao i radu institucija, međutim, dodatno se potiče pravodobna i ažurna objava informacija za ponovnu uporabu.

Zaključeno je da su tijekom 2019. godine ostvarena određena poboljšanja rada tijela javne vlasti, ali da i dalje ostaju određeni problemi koji zahtijevaju veći i kontinuirani angažman tijela javne vlasti, počevši od čelnika tijela, službenika za informiranje te ostalih osoba koje su uključene u postupak ostvarivanja prava na pristup i ponovnu uporabu informacija, u cilju stvarne dostupnosti informacija za korisnike. Općenito, tijela javne vlasti su u 2019. bila odgovornija no u odnosu na ranije izvještajno razdoblje ne bilježe se značajniji pozitivni pomaci.

Navedite važne adrese web stranica, ukoliko su dostupne:

<http://www.pristupinfo.hr/dokumenti-i-publikacije/>

Članak 5.

Navedite zakonske, regulatorne i ostale mjere kojima se provode odredbe o prikupljanju i razdiobi informacija o okolišu iz članka 5.

Objasnite kako je proveden svaki stavak članka 5. Opišite prenošenje važnih definicija iz članka 2 i uvjeta nediskriminacije iz članka 3, stavka 9.

Odgovor:

Više je zakonskih i regulatornih mjera koji osiguravaju provedbu odredbi iz članka 5. u RH o čemu je izviješteno u prethodnim nacionalnim Izvješćima.

Važne definicije iz čl. 2. i uvjeti nediskriminacije iz čl. 3., stavka 9. navedeni su u odgovoru za čl. 4. kao i u odgovoru na čl. 9. Kao što je to već i navedeno u prethodnom izvješću u ZOZO-u definicija „zainteresirana javnost“ je bolje usklađena s odredbama Aarhuške konvencije u smislu da je javnost ona na koju utječe ili bi moglo utjecati odlučivanje o okolišu, ili ima interes u odlučivanju o okolišu (bez obzira na mjesto rada i života). Ovo se također odnosi i na udruge civilnog društva koje djeluju na području zaštite okoliša.

Također, i posebno, opišite:

(a) u pogledu stavka 1, mjere poduzete kako bi se osiguralo da:

(i) tijela vlasti posjeduju i dopunjuju informacije o okolišu;

(ii) postoji odgovarajući dotok informacija tijelima vlasti;

(iii) se u slučaju opasnosti informacije odmah i bez odlaganja razdijeliti;

Odgovor:

Više zakonskih i podzakonskih akata, dokumenata i provedbenih propisa u kojima se detaljno propisuju sadržaj, oblik i način vođenja dokumentacije za pojedine sastavnice okoliša i tijek informacija kao što je navedeno u prethodnim nacionalnim Izvješćima. Tako ZOZO obvezuje da tijela javne vlasti u okviru svojih nadležnosti redovito objavljuju informacije o okolišu putem dostupnih elektronskih baza podataka ili putem drugih odgovarajućih sredstava informiranja. Relevantni su i propisi UISJ, Pravilnik o registru onečišćavanja okoliša (NN87/15) i Uredba o informacijskom sustavu zaštite okoliša (NN 68/08, u daljnjem tekstu: UISZO).

Došlo je do povezivanja dvaju informacijskih sustava okoliša i prirode kako bi informacije bile dostupne na jednoj platformi u Informacijski sustav zaštite okoliša i prirode (ISZOP). Obveze, rokovi i načini dostave podataka te validacija, kao i nadzor, propisani su ZOZO i drugi propisima.

Inspekcija zaštite okoliša se pridružila drugim inspekcijama u novu instituciju Državni inspektorat Republike Hrvatske u svrhu boljeg povezivanja sustava za nadzor (u daljnjem tekstu: DIRH), koja je počela s radom 1. travnja 2019. godine. Godišnja izvješća DIRH javno su dostupna na: <https://dirh.gov.hr/pristup-informacijama/planovi-i-izvjesca/planovi-284/284>. Inspekcija zaštite okoliša sukladno odredbi članka 257. ZOZO-a objavljuje na internetskim stranicama DIRH informacije o koordiniranim inspeksijskim nadzorima u tromjesečnim razdobljima, koje sadrže: naziv nadziranog subjekta i lokaciju provedbe nadzora, datum provedbe nadzora, podatak o inspeksijskim službama koje su sudjelovale u provedbi nadzora, utvrđeno stanje o primjeni propisa, poduzete inspeksijske mjere, te stanje izvršenja naređenih mjera.

Vežano za informacije o vodama, HV prikupljaju, obrađuju i interpretiraju podatke o vodama i vodnom okolišu u skladu s Pravilnikom o sadržaju, obliku i načinu vođenja vodne dokumentacije (NN 120/10). ZOV propisuje javnost vodne dokumentacije koja se vodi i u digitalnom obliku u okviru Informacijskog sustava voda (ocjena kakvoće površinskih i podzemnih voda i teritorijalnog mora pod utjecajem onečišćenja s kopna, izvještaji o izvanrednim i iznenadnim onečišćenjima). Na temelju prikupljenih podataka izrađuje se godišnje izvješće o kakvoći voda u RH. Vežano za opasnost od onečišćenja voda, ZOV propisuje postupak tijeka informacija između Ravnateljstva civilne zaštite (u okviru Ministarstva unutarnjih poslova), Državnog inspektorata kao središnjeg tijela državne uprave nadležnog za inspeksijske poslove u području vodnog gospodarstva, voditelja Glavnog međunarodnog centra za uzbunjivanje u RH i Hrvatskih voda.

Državni plan mjera za slučaj izvanrednih i iznenadnih onečišćenja voda (NN 5/11) utvrđuje mjere i postupke koje se poduzimaju u slučajevima izvanrednih i iznenadnih onečišćenja kopnenih voda te definira obveznike provedbe, sadržaj nižih planova mjera i rok za njihovu izradu, subjekte koji sudjeluju u provođenju mjera, mjere i postupke u slučajevima izvanrednih i iznenadnih onečišćenja voda, izvore sredstava financiranja i način informiranja javnosti.

Plan intervencija kod iznenadnih onečišćenja mora (NN 92/08) utvrđuje mjere za predviđanje, sprječavanje, ograničavanje, spremnost za i reagiranje na iznenadna onečišćenja mora uljem, smjesom ulja, opasnim i štetnim tvarima, kao i na izvanredne prirodne događaje u moru, radi zaštite morskoga okoliša.

U okviru zaštite od štetnog djelovanja voda, operativno upravljanje rizicima od poplava i neposredna provedba mjera obrane od poplava utvrđena je Državnim planom obrane od poplava (NN 84/10), Glavnim provedbenim planom obrane od poplava i Provedbenim planovima obrane od poplava branjenih područja. Temeljem ZOV izrađeni su planski dokumenti zaštite od poplava, Plan upravljanja rizicima od poplava, koji je sastavni dio Plana upravljanja vodnim područjima 2016-2021. (NN 66/16) i Višegodišnji program gradnje regulacijskih i zaštitnih vodnih građevina i građevina za melioracije (NN 117/15).

Za učinkovitu obranu od poplava neophodna je suradnja svih nadležnih tijela u sustavu zaštite i spašavanja, uključujući Hrvatske vode, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, operativne snage sustava civilne zaštite i Ravnateljstvo civilne zaštite Ministarstva unutarnjih poslova, koje je prema Državnom planu obrane od poplava nositelj temeljnih ovlasti na području zaštite od katastrofa i velikih nesreća, uključujući mjere civilne zaštite koje se provode uslijed poplava. (Zakon o sustavu civilne zaštite, NN 82/15, 118/18 i 31/20 i Plan zaštite i spašavanja na području Republike Hrvatske NN 96/10). Na temelju Pravilnika o smjernicama za izradu procjena rizika od katastrofa i velikih nesreća za područje Republike Hrvatske i jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave (NN 65/16) jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave donose Smjernice i Procjene rizika od katastrofa i velikih nesreća za svoje područje.

Za zdravstvenu ispravnost vode namijenjene za ljudsku potrošnju odgovoran je isporučitelj usluge javne vodoopskrbe, koji mora imati odobrenje za obavljanje javne vodoopskrbe (članak 16. Zakona o vodnim uslugama, NN 66/19) i zadovoljavati uvjete propisane Pravilnikom o posebnim uvjetima za obavljanje djelatnosti javne vodoopskrbe (NN 28/11 i 16/14).

(b) u pogledu stavka 2, mjere poduzete kako bi se osigurala jasnost načina na koji tijela vlasti stavljaju informacije o okolišu na raspolaganje javnosti i stvarna dostupnost informacija o okolišu;

Odgovor:

ZPPI propisuje da sva tijela javne vlasti imaju *službenika za informiranje* koji je dužan obavljati poslove redovitog objavljivanja informacija iz nadležnosti, kao i rješavanje pojedinačnih zahtjeva za pristup informacijama, unapređivati način obrade, razvrstavanja i objavljivanja informacija koje su sadržane u službenim dokumentima iz nadležnosti te osiguravati neophodnu pomoć podnositeljima zahtjeva.

Pored toga ZOZO obvezuje da tijela javne vlasti u okviru svojih nadležnosti redovito objavljuju informacije o okolišu uključujući i nacionalna izvješća o stanju okoliša. Baze iz ISZOP-a su dostupne javnosti putem internetske stranice Zavoda koja sadrži tražilicu za lakše pretraživanje informacija o okolišu (<http://www.haop.hr/hr/informacijski-sustavi>).

(c) u pogledu stavka 3, mjere poduzete kako bi se osigurao progresivni pristup informacijama o okolišu kroz elektronske baze podataka koje su lako dostupne javnosti putem javnih telekomunikacijskih mreža;

Odgovor:

Sukladno ZOZO-u, ZZP i UISZO jedan od osnovnih zadataka i ciljeva Zavoda je uspostava, vođenje, razvijanje, koordiniranje i održavanje jedinstvenog Informacijskog sustava zaštite okoliša i prirode (ISZOP) koji obuhvaća sve relevantne podatke razvrstane u 70 sustava i baza podataka (<http://www.haop.hr/hr/informacijski-sustavi>).

Vezano za onečišćenje iz industrije i energetike uspostavljen je sustav Registar onečišćavanja okoliša (ROO) sastoji se od baze podataka, javnog Preglednika ROO (<http://roo-preglednik.azo.hr/>) i Portala HNPROO (<http://hnproo.azo.hr>). Preglednik ROO omogućuje pristup verificiranim podacima baze ROO na razini organizacijske jedinice, što doprinosi transparentnosti sustava i može koristiti kao izvor podataka za razne analize i osnova za donošenje odluka o pitanjima zaštite okoliša. HNPROO je javni portal čijom uspostavom je RH ispunila međunarodnu obvezu prema Protokolu o registrima ispuštanja i prijenosa onečišćujućih tvari. Isti pruža uslugu GIS preglednika tj. on-line uvid u prostornu komponentu i pripadajuće informacije uz dodatne mogućnosti prostornih analiza i izvješća (<http://hnproo.azo.hr/Home.aspx>).

Važna je i baza Registar postrojenja u kojima su prisutne opasne tvari/Očevidnik prijavljenih velikih nesreća (RPOT/OPVN) (<http://rpot.azo.hr/rpot/index.html>). Ista predstavlja mrežno bazirano rješenje kojeg čini baza podataka s pripadajućom aplikacijom za unos, verifikaciju, pregled, analizu i razmjenu podataka. Sadrži podatke o vrsti i kategorijama opasnih tvari koje su prisutne u područjima postrojenja, a koje mogu uzrokovati veliku nesreću ili u istima mogu nastati prilikom velike nesreće; dopuštenim količinama opasnih tvari i/ili kategorija opasnih tvari te kriterijima prema kojima se iste klasificiraju kao opasne; podatke o mogućnosti pojave domino efekta; veličini zone ugroženosti u slučaju velike nesreće ili iznenadnog događaja te procjeni eventualnog broja žrtava u slučaju istih. U dijelu OPVN sadrži podatke o velikim nesrećama/iznenadnim događajima/izbjegnutim nesrećama u RH, o područjima postrojenja u kojima je došlo do istih; vrsti, načinu i vremenu njihova nastanka; opasnim tvarima koje su ih izazvale; izvorima i mogućim uzrocima; izravnim posljedicama i poduzetim mjerama za sprečavanje neželjenih posljedica te preporukama novih mjera na temelju iskustava iz istih.

Javno dostupan je i sustav Elektronički očevidnik nastanka i tijeka otpada (e-ONTO) koji se sastoji od relacijske baze podataka u kojima se objedinjavaju podaci o tokovima otpada te pripadajuće mrežne aplikacije kojom se osigurava pristup, unos, pregled, analiza i razmjena podataka (<http://eonto.azo.hr/>).

Putem uspostavljene on-line baze Portal sprječavanja nastanka otpada, mogu se komunicirati ključne informacije o mogućnostima, načinima, mjerama, aktivnostima i rezultatima sprječavanja nastanka otpada. U sklopu Portala uspostavljena je aplikacija za organizirano dobrovoljno prikupljanje podataka o provođenju mjera sprječavanja nastanka otpada jedinica lokalne samouprave (<http://sprjecavanjeotpada.azo.hr/>).

Od 2020. godine u punoj funkciji je i sustav evidencije lokacija odbačenog otpada ELOO, dostupan široj javnosti. Putem navedenog sustava građani mogu komunalnom redarstvu jedinice lokalne samouprave prijaviti lokacije odbačenog otpada putem mobilnih aplikacija. Javnost ima uvid u sve prijavljene lokacije odbačenog otpada na području RH (<https://eloo.haop.hr/public/>).

Dodatno je razvijen portal za okoliš ENVI s ciljem olakšavanja dostupnosti javnosti svih podataka o okolišu i prirodi na jednom mjestu na pregledan način s pripadajućim Internet GIS preglednikom ENVI Atlas okoliša (<http://envi-portal.azo.hr/>; ENVI Atlas okoliša <http://envi-portal.azo.hr/atlas>).

Portal Kvaliteta zraka u Republici Hrvatskoj koristi jedinstveni Europski Common Air Quality Index (CAQI) koji omogućuje širokom krugu javnosti jednostavan uvid u trenutno stanje kvalitete zraka sa više od 70 automatskih mjernih postaja na teritoriju Hrvatske, kao i zdravstvene preporuke ovisno o razinama indeksa: <http://iszz.azo.hr/iskzl/>.

Sve informacije o postupcima procjene utjecaja zahvata na okoliš (PUO), ocjene o potrebi procjene utjecaja na okoliš (OPUO), strateške procjene utjecaja strategije, plana i programa na okoliš (SPUO) kao i informacije o postupcima okolišne dozvole i postupcima suglasnosti na izvješća o sigurnosti i politici sprječavanja velikih nesreća nalaze se na internetskoj stranici MINGOR (<https://mingor.gov.hr/> i <https://mingor.gov.hr/o-ministarstvu-1065/djelokrug-4925/okolis/rizicna-postrojenja/1329>).

Ravnateljstvo civilne zaštite Ministarstva unutarnjih poslova, temeljem Zakona o radiološkoj i nuklearnoj sigurnosti (NN 141/13, 39/15, 130/17, 118/18) te članka 35. Ugovora o Euratomu, kontinuirano prati stanje radioaktivnosti u okolišu (zraku, oborinama, tlu, površinskim vodama, bioti) on-line i off-line sustavima čiji su rezultati dostupni na internetskim stranicama RCZ-a: <https://civilna-zastita.gov.hr/podrucja-djelovanja/radioloska-i-nuklearna-sigurnost/sluzba-za-nuklearnu-sigurnost/odjel-za-okolis-i-radioaktivni-otpad/134>.

Objavljuju se informacije o stanju radioaktivnosti u okolišu te se prati rad NE Krško i njen utjecaj na okoliš i stanovništvo što se objavljuje u Biltenu o radu NE Krško: <https://civilna-zastita.gov.hr/podrucja-djelovanja/radioloska-i-nuklearna-sigurnost/sluzba-za-nuklearnu-sigurnost/odjel-za-okolis-i-radioaktivni-otpad/bilteni-ne-krsko/175>.

Razvijen je sustav pripravnosti u slučaju nuklearne ili radiološke nesreće te se informacije vezane uz provođenje postupka Strateške procjene utjecaja na okoliš Nacionalnog programa provedbe strategije zbrinjavanja radioaktivnog otpada, iskorištenih izvora i istrošenog nuklearnog goriva (program za razdoblje do 2025. godine s pogledom do 2060. godine) kao i ostale informacije vezane uz radiološku i nuklearnu sigurnost: <https://civilna-zastita.gov.hr/radioloska-i-nuklearna-sigurnost/88>.

(d) u pogledu stavka 4, mjere poduzete u cilju objave i razasijljanja nacionalnih izvješća o stanju okoliša;

Odgovor:

ZOZO-a obvezuje tijela javne vlasti da u okviru svojih nadležnosti redovito objavljuju informacije o okolišu uključujući i nacionalna izvješća o stanju okoliša.

Ključni elementi nacionalnog izvješća o stanju okoliša se objavljuju u godišnjim publikacijama Okoliš na dlanu, koji se temelji na pokazateljima stanja okoliša i prirode i pokazuje trendove za Hrvatsku. Osim objave na mrežnim stranicama Zavoda dijeli se relevantnim tijelima te školama.

U okviru ISZOP javnosti je putem internetske stranice Zavoda dostupna Baza dokumenata održivog razvitka i zaštite okoliša (<http://dokumenti.azo.hr/Pretrazivanje.aspx>) koja sadrži cjelovite dokumente nacionalnih i područnih (regionalnih) i lokalnih Izvješća o stanju okoliša uključujući i razna druga Izvješća o sastavnicama okoliša i pritiscima na okoliš.

(e) Mjere poduzete u cilju razdiobe informacija navedenih u stavku 5;

Odgovor:

U okviru ISZOP vodi se evidencija o svim strateškim i planskim dokumentima vezanim za okoliš, kao i evidencija o izvješćima, koja se izrađuju prema obvezama iz nacionalnog i EU zakonodavstva i međunarodnih sporazuma kojih je Hrvatska stranka.

Vezano za međunarodne ugovore, konvencije i sporazume uobičajeno se provode konzultacije sa svim nadležnim tijelima prije njihovog usvajanja ili potpisivanja te se po njihovom prihvaćanju u Saboru objavljuju u Narodnim novinama. Kada postoji obveza izvješćivanja uobičajeno je da se osnuje radna skupina od predstavnika relevantnih tijela koja izrađuje nacrt izvješća. Popis međunarodnih sporazuma u području zaštite okoliša nalazi na internetskoj stranici MINGOR-a.

(f) u pogledu stavka 6, mjere poduzete u cilju poticanja operatera čije djelatnosti imaju značajan utjecaj na okoliš na redovno obavješćivanje javnosti o utjecaju njihovih djelatnosti i proizvoda na okoliš;

Odgovor:

U okviru portala HNPROO javnosti su dostupne informacije o operaterima koji prekoračuju pragove o ispuštanjima i prijenosu onečišćujućih tvari, proizvedenom, skupljenom i obrađenom otpadu iz ROO te samim onečišćivačima i njihovim lokacijama.

Operaterima, proizvođačima i pružateljima usluga koji provode visoke standarde zaštite okoliša omogućuje se dodjela eko-certifikata EMAS: <http://emas.azo.hr/>. Registar proizvoda kojima je MINGOR dodijelio znak zaštite okoliša EU Ecolabel i nacionalni znak Prijatelj okoliša dostupan je javnosti te se o tome komunicira s javnošću putem društvenih mreža <https://mingor.gov.hr/istaknute teme/4928>. Informacija o proizvodima EU Ecolabel dostupna je i kroz zajedničku EU bazu proizvoda (<http://ec.europa.eu/ecat/>) ali i hrvatskim potrošačima putem portala o zaštiti potrošača – zeleni potrošač (<https://www.szp.hr/sve-potrosacke-teme-na-jednom-mjestu/zeleni-potrosac/677>).

(g) Mjere poduzete u cilju objavljivanja i pružanja informacija kao što zahtijeva stavak 7;

Odgovor:

Relevantan je ZPPI kao i ZOZO koji propisuje da javnost ima pravo sudjelovati u postupcima utvrđivanja polazišta, izrade i donošenja strategija, planova i programa te izrade i donošenja propisa i općih akata u vezi sa zaštitom okoliša.

Ured za zakonodavstvo VRH vodi Bazu savjetodavnih tijela koja je dio nacionalnog portala e-Savjetovanja te se može pretraživati po državnoj instituciji i vrsti radnih skupina i povjerenstava koja se osnivaju za potrebe izrade propisa i savjetovanja oko provedbe određene politike (<https://savjetovanja.gov.hr/baza-savjetodavnih-tijela/1118>).

Primjer širokih konzultacija je na dokument Privremeni pregled značajnih vodnogospodarskih pitanja - 2019. te je izrađen Standardni obrazac sadržaja dokumenta za savjetovanje, čime su započeli postupci konzultiranja i informiranja javnosti i zainteresirane javnosti. Rok za zaprimanje prijedloga, mišljenja i primjedbi je 6 mjeseci od dana objave dokumenta i to putem elektroničke pošte ili putem redovite pošte. Objava je napravljena putem internetskih stranica MINGOR-a i Hrvatskih voda.

(h) u pogledu stavka 8, mjere poduzete u cilju izrade mehanizama kojima je cilj stavljanje javnosti na raspolaganje dovoljne količine informacija o proizvodima;

Odgovor:

ZOZO-a u čl. 219. propisuje da proizvođač, odnosno osoba koja stavlja proizvod na tržište dužan je kada je to propisano, prije stavljanja proizvoda na tržište na ambalažu proizvoda, odnosno na prateću tehničku dokumentaciju uz proizvod, staviti uputu kojom se potrošač obavješćuje o utjecaju proizvoda i ambalaže na okoliš te upućuje na način postupanja s proizvodom i ambalažom nakon njegove uporabe. ZOZO također propisuje novčane kazne vezano za kršenje odredbi čl. 219.

Relevantan je i Zakon o održivom gospodarenju otpadom (NN 94/13, 73./17, 14/19, 98/19), te Pravilnik o ambalaži i otpadnoj ambalaži (NN 88/15, NN 78/16, 116/17, 14/20)

Relevantna je Uredba o graničnim vrijednostima sadržaja hlapivih organskih spojeva u određenim bojama i lakovima koji se koriste u graditeljstvu i proizvodima za završnu obradu vozila (NN 69/13), Uredba o kvaliteti tekućih naftnih goriva i načinu praćenja i izvješćivanja te metodologiji izračuna emisija stakleničkih plinova u životnom vijeku isporučenih goriva i energije (NN 057/2017), koje propisuju da proizvodi prilikom stavljanja na hrvatsko tržište imaju čitljivu oznaku na hrvatskom jeziku koja sadrži informacije o sadržaju i graničnim vrijednostima.

Javnosti su dostupne baze Hlapivi organski spojevi u bojama i lakovima i Emisije hlapivih organskih spojeva (<http://iszz.azo.hr/hlap/>) te Kvaliteta goriva na benzinskim postajama i skladištima (<http://iszz.azo.hr/kago> kao i izvješća o tim proizvodima). Javnosti su dostupne i informacije o odobrenim biocidnim proizvodima čiji popis redovito objavljuje Ministarstvo zdravlja na svojim internetskim stranicama, a godišnji popis donosi ministar zdravlja temeljem Zakona o biocidnim pripravcima (NN 63/07, 53/08 i 49/11).

(i) u pogledu stavka 9, mjere poduzete u cilju uspostave nacionalnog sustava popisa ili katastarsa onečišćenja;

Odgovor:

Sustav Registar onečišćavanja okoliša (ROO) sastoji se od baze podataka, javnog Preglednika ROO (<http://roo-preglednik.azo.hr/>) i Portala HNPROO (<http://hnproo.azo.hr>). Preglednik ROO omogućuje pristup verificiranim podacima baze ROO na razini organizacijske jedinice. Kroz bazu se prate podaci o ispuštanjima i/ili prijenosu onečišćujućih tvari te proizvedenom, skupljenom i obrađenom otpadu. Hrvatski sustav obuhvaća znatno više onečišćujućih tvari s uglavnom nižim pragovima ispuštanja i/ili prijenosa od Protokola PRTR. Putem javnog portala HNPROO uz GIS preglednik se dobiva prostorna komponenta i pripadajuće informacije (<http://hnproo.azo.hr/Home.aspx>).

Informacijski sustav zaštite zraka sastoji se od više baza koje uključuju informacije o emisije onečišćujućih tvari iz nepokretnih izvora, o hlapljivim organskim spojevima, o kvaliteti goriva. Kroz portal Kvaliteta zraka u Republici Hrvatskoj, koji koristi jedinstveni Europski Common Air Quality Index (CAQI), omogućuje se širokom krugu javnosti jednostavan uvid u kvalitetu zraka usporediv sa stanjem kvalitete zraka u EU; <http://iszz.azo.hr/iskzl/>.

Hrvatske vode putem Informacijskog sustava voda u djelatnosti zaštite voda sakupljaju, vode i obrađuju podatke o onečišćivačima (tehnološki onečišćivači i aglomeracije) što između ostalog uključuje podatke

o količinama ispuštene otpadne vode, obavljenom ispitivanju otpadnih voda te podatke o kemikalijama stavljenim na tržište za primjenu na području RH, koje nakon uporabe dospijevaju u vode, sukladno Prilogu 1.A Pravilnika o graničnim vrijednostima emisija otpadnih voda (NN 26/20). Široj javnosti su dostupni i podatci o vodostajima putem aplikacije „Vodostaji“, karte opasnosti od poplava i rizika od poplava, teritorijalni ustroj Hrvatskih voda, plan upravljanja vodama i vodnim područjima, planovi obrane od poplava, razni propisi i obrasci koji se tiču navedenih djelatnosti, zakonodavni okviri te sve potrebne informacije o upravljanju vodnim gospodarstvom u RH.

Stalni pristup dijelu podataka (registar aglomeracija) omogućen je javnosti putem Geoportala Hrvatskih voda i interaktivnog preglednika prostornih podataka, koji omogućava interaktivnu prezentaciju i analizu prostornih podataka na karti, podijeljenih u tematske podskupine: <https://www.voda.hr/hr/geoportal>. Važan je i Registar zaštićenih područja, koji sadržava informacije o područjima koje se određuju na temelju Zakona o vodama (NN 153/09, 63/11, 130/11, 56/13, 14/14) i posebnih propisa a gdje je radi zaštite voda i vodnoga okoliša potrebno provesti dodatne mjere zaštite.

Pristup širem setu informacija iz Informacijskog sustava voda moguće je ostvariti putem zahtjeva u postupku prema ZPPI: <https://www.voda.hr/hr/pristup-informacijama>.

Uvidom u Registar postrojenja u kojima su prisutne opasne tvari/Očevidnik prijavljenih velikih nesreća (RPOT/OPVN) javnosti su dostupni popisi područja postrojenja u kojima se nalaze opasne tvari, popis područja postrojenja koja mogu uzrokovati domino-efekt, podaci o velikim nesrećama (obavezna prijava), iznenadnim događajima i izbjegnutim nesrećama (dobrovoljna prijava), kao i razni statistički podaci (<http://rpot.azo.hr/rpot/index.html>).

Opišite sve prepreke na koje ste naišli tijekom provedbe bilo kojeg od stavaka članka 5.

Odgovor: /

Navedite dodatne informacije o praktičnoj primjeni odredbi o prikupljanju i razdiobi informacija o okolišu iz članka 5, npr. postoje li statistike o objavljenim informacijama?

Odgovor:

Podaci koje prikuplja Zavod obrađuju se za potrebe izrade izvješća i godišnjih pregleda podataka te se objavljuju na internetskim stranicama Zavoda. Statistika posjećenosti ENVI sustava u periodu od 1.1.2016. – 8.12.2020.: ukupan broj posjeta 117.000 posjeta stranici te 50.500 sesija od čega je 2,07 sesija po korisniku. Prosječno zadržavanje korisnika na stranici iznosi 3:31 minuta.

U 2020. godini ostvareno je nešto više od milijun wms i wfs zahtjeva sa servisi.azo.hr. Zahtjevi se odnose na analizu, identifikaciju te pregled i preuzimanje podataka iz 150 izvora podataka strukturiranih u 7 tematskih područja.

Stranica haop.hr u periodu 1.1.2020. do 7.12.2020. imala je 118.000 pregleda stranice te 46.600 sesija od čega 2,03 sesije po korisniku.

Navedite važne adrese web stranica, ukoliko su dostupne:

<http://www.haop.hr/hr/tematska-podrucja/otpad-registri-oneciscavanja-i-ostali-sektorski-pritisci/gospodarenje-otpadom-0> - za područje gospodarenja otpadom

<http://www.haop.hr/hr/tematska-podrucja/otpad-registri-oneciscavanja-i-ostali-sektorski-pritisci/postrojenja-i-registri-2> - za područje postrojenja i registri onečišćavanja

<http://www.haop.hr/hr/tematska-podrucja/otpad-registri-oneciscavanja-i-ostali-sektorski-pritisci/sektorski-pritisci-0> - industrija

<http://www.haop.hr/hr/tematska-podrucja/zrak-klima-tlo/klimatske-promjene/izvjescia> - o inventaru stakleničkih plinova projekcijama emisija stakleničkih plinova, o politikama i mjerama za smanjenje emisija i povećanje odliva stakleničkih plinova

<http://www.haop.hr/hr/tematska-podrucja/zrak-klima-tlo/zrak/izvjescia> - iz područja kvalitete zraka i emisija u zrak.

<https://mingor.gov.hr/istaknute-teme/4928>

Članak 6.

Navedite zakonske, regulatorne i ostale mjere kojima se provode odredbe o sudjelovanju javnosti u odlučivanju u određenim djelatnostima iz članka 6.

Objasnite kako je proveden svaki stavak članka 6. Opišite prenošenje važnih definicija iz članka 2 i uvjeta nediskriminacije iz članka 3, stavka 9.

Odgovor:

Člankom 11. ZPPI-ja je propisano da tijela državne uprave, druga državna tijela, jedinice lokalne (područne) samouprave i pravne osobe s javnim ovlastima moraju provoditi savjetovanje s javnošću pri donošenju zakona i podzakonskih propisa, a pri donošenju općih akata te strateških ili planskih dokumenata ako se njima utječe na interese građana i pravnih osoba. Obveznici savjetovanja dužni su usvojiti i objaviti na službenoj internetskoj stranici plan savjetovanja s javnošću za kalendarsku godinu, a u slučaju promjena tijekom godine dužni su izmijeniti i objaviti izmjene plana i o tome nedvosmisleno obavijestiti javnost. Savjetovanje se obavezno provodi elektroničkim putem, i to tijela državne uprave obavezno putem središnjeg državnog portala e-savjetovanja, a ostali obveznici putem svojih internetskih stranica ili portala. Savjetovanje se u pravilu provodi u trajanju od 30 dana, osim ako se ne primjenjuje režim pripisan za provedbu procjene učinaka propisa. Savjetovanje uključuje objavu nacrt propisa, akta odnosno dokumenta, objavu obrazloženja razloga i ciljeva koji se žele postići njegovim donošenjem te poziv javnosti da dostavi prijedloge i mišljenja. Nakon završenog savjetovanja potrebno je objaviti izvješće o provedbi savjetovanja, koje uključuje zaprimljene prijedloge i mišljenja zajedno s očitovanjima o razlozima prihvaćanja ili neprihvaćanja, a isto se izvješće upućuje i donositelju propisa, akta ili dokumenta.

Zakonom o procjeni učinaka propisa (NN 044/17) i Uredbom o provedbi postupka procjene učinaka propisa (NN 052/17) obuhvaćena su pravila konzultacije s dionicima, savjetovanje i javna rasprava/okrugli stol te rok od najmanje 30 dana. Nakon provedenog savjetovanja i javne rasprave, uključujući i javna izlaganja, stručni nositelj je dužan razmotriti sve primjedbe, prijedloge i mišljenja javnosti i zainteresirane javnosti i o prihvaćenim i neprihvaćenim primjedbama, prijedlozima i mišljenjima sačiniti obavijest koju će objaviti javnosti i zainteresiranoj javnosti na svojim internetskim stranicama.

Važne definicije iz čl. 2. i uvjeti nediskriminacije iz čl. 3., st. 9. navedeni su u odgovoru za čl. 4.

Direktiva Europske unije 2003/35/EZ Europskog parlamenta i Vijeća o sudjelovanju javnosti kod izrade određenih planova i programa koji se odnose na okoliš u potpunosti je transponirana u nacionalno zakonodavstvo. Tako je načelo sudjelovanja javnosti definirano ZOZO-om, UISJ kojom se uređuje način informiranja i sudjelovanja javnosti, odnosno zainteresirane javnosti te Uredbom o procjeni utjecaja zahvata na okoliš (NN 61/14, 3/17; u daljem tekstu: UPUO), Uredbom o strateškoj procjeni utjecaja strategije, plana i programa na okoliš (NN 3/17), Uredbom o okolišnoj dozvoli (NN 8/14, 5/18), ako je zakonom propisano sudjelovanje te javnosti, u postupcima: strateške procjene; donošenja planova i programa za koje se ne provodi strateška procjena; izrade zakona, provedbenih propisa i ostalih opće primjenjivih pravno obvezujućih pravila koji bi mogli imati značajan utjecaj na okoliš; procjene utjecaja zahvata na okoliš i okolišne dozvole za postrojenje. Uređuje se i način provođenja javne rasprave uključujući javni uvid i javno izlaganje te rokovi s tim u svezi. U postupcima izdavanja suglasnosti na Izvješće o sigurnosti i Politiku sprječavanja velikih nesreća kao i u postupcima izdavanja suglasnosti na sanacijski program sukladno odredbama ZOZO-a uređeno je informiranje javnosti o podnesenim zahtjevima. Pored informacije, javnosti se na internetskim stranicama MINGOR-a omogućuje uvid u navedene dokumente u trajanju od 30 dana te ih se poziva na dostavu mišljenja. Sva pristigla mišljenja javnosti u postupcima se razmatraju pri donošenju odluka te se u odlukama obrazlaže kako su uzete u obzir pri donošenju odluka. Suglasnosti na Izvješće o sigurnosti i Politiku sprječavanja velikih nesreća kao i suglasnosti na sanacijski program se objavljuju na internetskim stranicama MINGOR-a (<https://mingor.gov.hr/>).

Pored toga, neki sektorski propisi dodatno reguliraju sudjelovanje javnosti. ZOV 66/19) članak 45. i Pravilnikom o načinu konzultiranja i informiranja javnosti o Nacrtu Strategije upravljanja vodama i Plana

upravljanja vodnim područjima (NN 48/14) članak 8. i 9. propisano je uključivanje i informiranje javnosti u postupku donošenja Strategije upravljanja vodama i Plana upravljanja vodnim područjima.

ZZP propisano je sudjelovanje javnosti, odnosno provođenje javne rasprave u člancima koji se odnose na ekološku mrežu, kao i u slučaju ponovnog uvođenja i repopulacije zavičajnih vrsta. Zakonom o sprječavanju unošenja i širenja stranih te invazivnih stranih vrsta i upravljanju njima (NN 15/18 i 14/19) propisano je informiranje i pribavljanje mišljenja javnosti (savjetovanje s javnošću) o procjeni rizika invazivnosti strane vrste za koju nije bilo moguće isključiti ekološki rizik u slučaju uzgoja u kontroliranim uvjetima, uvođenja u prirodu i/ili stavljanja na tržište Republike Hrvatske.

ZZZ (NN 127/19) u članku 15. propisuje obvezu i način sudjelovanja javnosti u postupku donošenja planova, programa i izvješća na nacionalnoj, regionalnoj, odnosno lokalnoj razini.

Također, i posebno, opišite:

(a) u pogledu stavka 1, mjere poduzete kako bi se osiguralo da:

(i) se odredbe članka 6 primjenjuju u skladu s odlukama o tome treba li dopustiti predložene djelatnosti navedene u Dodatku I Konvencije;

Odgovor:

Djelatnosti iz Dodatka I. Konvencije odgovaraju popisu zahvata iz Priloga I. UPUO i popisa djelatnosti Priloga I. Uredbe o okolišnoj dozvoli. Za odobravanje djelatnosti iz Priloga I. UPUO provodi se upravni postupak procjene utjecaja na okoliš koji prethodi drugim odobrenjima odnosno dozvolama. Postupak ishoda okolišne dozvole za nove djelatnosti provodi se zasebno te nakon što je provedena procjena utjecaja na okoliš. Postupak okolišne dozvole ne služi za dopuštanje djelatnosti, već za propisivanje uvjeta rada za djelatnosti koje su već dopuštene. Postupak okolišne dozvole je potrebno provesti najkasnije prije puštanja u rad postrojenja.

Postupak PUO provodi se sukladno odredbama ZOZOa, Uredbe o PUO te ZUP-a. Postupak okolišne dozvole provodi se prema Uredbi o okolišnoj dozvoli s primjenom ZUP-a kada se radi o pitanjima koja nisu pokrivena tim propisom. Tijekom postupka javnost ima pravo na uvid u dokumentaciju tijekom javne rasprave što uključuje javni uvid u dokumentaciju te javno izlaganje o zahvatu, odnosno stručnoj podlozi koja je predmet postupka. Prije donošenja odluke nadležnog tijela u postupku okolišne dozvole javnosti se omogućuje uvid u nacrt odluke objavom iste putem interneta.

(ii) se odredbe članka 6 primjenjuju na odluke o predloženim djelatnostima izvan opsega Dodatka I., a koje mogu imati značajne učinke na okoliš;

Odgovor:

Kao što je navedeno prethodnim izvješćem za zahvate iz Priloga II. i III. iz UPUO, a radi se o zahvatima odnosno djelatnostima izvan opsega Dodatka I. Konvencije, provodi se postupak ocjene o potrebi procjene utjecaja zahvata na okoliš u kojem se utvrđuje može li zahvat imati značajne utjecaje na okoliš i na temelju toga odlučuje treba li provesti PUO i/ili Glavnu ocjenu. Za zahvate za koje se ne provodi postupak ocjene o potrebi procjene, odnosno PUO, nije predviđena procedura sudjelovanja javnosti u postupku ishoda odobrenja odnosno dozvola. Međutim, sukladno Zakonu o prostornom uređenju (NN 153/13, 65/17, 114/18, 39/19) u postupku izdavanja lokacijske dozvole osobama koje su stranke u postupku (ali samo njima) omogućuje se uvid u idejni projekt zahvata, a sukladno Zakonu o gradnji (NN 153/13, 20/17, 39/19) u postupku izdavanja rješenja o uvjetima građenja i građevinske dozvole omogućuje se strankama u postupku uvid u glavni projekt zahvata.

(b) Mjere poduzete kako bi se osiguralo da zainteresirana javnost bude obaviještena rano tijekom postupka odlučivanja o okolišu na odgovarajući, pravodoban i djelotvoran način o pitanjima navedenim u stavku 2;

Odgovor:

Kao što je navedeno i u prethodnom izvješću UISJ propisuje da je nadležno tijelo odgovorno za točnost, pravovremenost, usporedivost te dostupnost informacija koje daje u pitanjima zaštite okoliša. Osim obveze objavljivanja na internetskim stranicama, informacije može dati i drugim načinima informiranja koji su primjereniji u konkretnom slučaju s obzirom na lokalnu zajednicu ili građanina pojedinca, a osobito javnim oglašavanjem u tisku, tj. u službenom glasilu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, oglašavanjem na panou za oglašavanje u pojedinom mjestu, oglašavanjem u sredstvima javnog informiranja, elektroničkim medijima, na odgovarajućim oglasnim pločama i sl. te izdavanjem pisanih materijala.

Primjenjuje se i čl. 8. UPUO koji govori da nadležno tijelo treba informirati javnost i zainteresiranu javnost o zahtjevu nositelja zahvata za procjenu utjecaja zahvata na okoliš nakon što utvrdi da zahtjev sadrži sve propisane podatke i dokaze i da studija sadrži sva poglavlja sukladno Prilogu IV. iz UPUO. Također je relevantan čl. 10 i čl.16. Uredbe o okolišnoj dozvoli koji obvezuje MINGOR da u postupku okolišne dozvole o zahtjevu operatera, odnosno u postupku po službenoj dužnosti informira javnost i zainteresiranu javnost sukladno UISJ.

Primjenjuje se ZPP, kao i čl. 24. st. 1. i 4., čl. 39. st. 1. i 4., čl. 40. st. 3., čl. 42. st.4. i čl. 63.st. 4. novog Zakona o genetski modificiranim organizmima (NN 126/19, u daljnjem tekstu: ZGMO).

Vezano za odluke koje se odnose na ekološku mrežu, ZZP je regulirano da nadležno ministarstvo, odnosno nadležno županijsko upravno tijelo, obavješćuje javnost o zahtjevu nositelja zahvata i ishodu postupka Prethodne ocjene, postupka Glavne ocjene, odnosno postupka utvrđivanja prevladavajućeg javnog interesa i odobrenja zahvata uz kompenzacijske uvjete,na svojoj internetskoj stranici.

Tako se u postupku Prethodne ocjene strategije, plana i programa za koji je propisana strateška procjena ili ocjena o potrebi strateške procjene, javnost obavješćuje o ishodu postupka, objavom donesenog akta na internetskoj stranici tijela koje akt donosi. U postupku Glavne ocjene strategije, plana i programa (provodi se u sklopu strateške procjene utjecaja na okoliš), informiranje i sudjelovanje javnosti i zainteresirane javnosti provodi se u sklopu javne rasprave o strateškoj studiji i nacrtu prijedloga plana ili programa.

U postupku Prethodne ocjene zahvata, o ishodu postupka nadležno tijelo izvješćuje javnost objavom donesenog akta na svojoj internetskoj stranici. U postupku Glavne ocjene zahvata, javnost će biti informirana o zahtjevu nositelja zahvata, provedbi javnog uvida i ishodu postupka Glavne ocjene zahvata.

U postupku utvrđivanja prevladavajućeg javnog interesa i kompenzacijskih uvjeta o zahtjevu nositelja zahvata javnost je obaviještena 30 dana, tijekom kojih je informacija o podnesenom zahtjevu objavljena na internetskoj stranici i tijekom kojih se prikupljaju pisana mišljenja, primjedbe i prijedlozi javnosti. O ishodu postupka javnost je obaviještena objavom donesenog akta na internetskoj stranici ministarstva koje provodi postupak.

U postupku proglašavanja zaštićenih područja, o prijedlogu za proglašavanje zaštićenog područja, javnost se izvješćuje na način da se omogući javni uvid u predloženi akt i stručnu podlogu s kartografskom dokumentacijom. Postupak javnog uvida za proglašenje nacionalnih parkova, parkova prirode, strogih rezervata i posebnih rezervata organizira i provodi nadležno ministarstvo, a postupak javnog uvida za ostala zaštićena područja (spomenik prirode, regionalni park, značajni krajobraz, park-šumu i spomenik parkovne arhitekture) organizira i provodi županijsko upravno tijelo/ upravno tijelo Grada Zagreba nadležno za poslove zaštite prirode. Javni uvid traje najmanje 30 dana. Predlagač akta o proglašavanju zaštićenog područja dužan je očitovati se o podnesenim primjedbama prilikom javnog uvida, a podnesene primjedbe i očitovanja postaju sastavni dio dokumentacije na kojoj se temelji prijedlog akta o proglašavanju.

(c) Mjere poduzete kako bi se osiguralo da se vremenski rokovi za postupak sudjelovanja javnosti drže uvjeta iz stavka 3;

Odgovor:

I dalje je propisano da je minimalni rok 30 dana za sudjelovanje javnosti u postupku izrade zakona i provedbenih propisa te ostalih opće primjenjivih pravno obvezujućih pravila koji bi mogli imati

značajan utjecaj na okoliš, kao i izradu njihovih izmjena i dopuna. To pravilo se ponavlja u relevantnim zakonskim i pod zakonskim propisima. Ovi rokovi su usklađeni i sa Zakonom o procjeni učinaka propisa (NN 044/17) i Uredbom o provedbi postupka procjene učinaka propisa (NN 052/17) koji propisuju da je minimalni rok 30 dana.

(d) u pogledu stavka 4, mjere poduzete kako bi se osiguralo da postoji rano sudjelovanje javnosti;

Odgovor:

ZOZO (čl. 163.) propisuje da tijela javne vlasti moraju, u ranoj fazi postupanja kada su sve mogućnosti otvorene, putem javnih obavijesti, oglasa ili drugih odgovarajućih sredstava te elektroničkih medija obavijestiti javnost odnosno zainteresiranu javnost o nacrtima strateških dokumenata, propisa i posebnim propisima koji se provode sukladno ZOZO, a kao što je navedeno i u prethodnom izvješću. To propisuje i UPUO i Uredba o okolišnoj dozvoli.

Rano i učinkovito sudjelovanje javnosti odnosi se na postupak odobrenja projekta. U RH odobrenje projekta (*development consent*) odnosi se na izdavanje građevinske dozvole. Sukladno tome, postupak PUO sam po sebi pozicioniran je u ranoj fazi projekta (prije lokacijske dozvole ili drugog odobrenja sukladno posebnom propisu) čime se ostvaruje rano sudjelovanje javnosti. Nadalje, hrvatskim zakonodavstvom određena je obveza da projekt za koji se provodi PUO mora biti planiran dokumentima prostornog uređenja. Temeljem propisa kojima se regulira prostorno uređenje i gradnja za prostorne planove svih razina obvezno je provođenje javnog uvida i javne rasprave te je omogućeno sudjelovanje javnosti u svim fazama.

(e) u pogledu stavka 5, mjere poduzete u cilju poticanja mogućih podnositelja zahtjeva na određivanje zainteresirane javnosti, na otpočinjanje razgovora i na pružanje informacija koje se odnose na ciljeve njihovog zahtjeva prije nego zatraže dopuštenje;

Odgovor:

Ne postoje mjere poticanja, međutim tijela u praksi obavještavaju javnost i to najčešće putem svojih internetskih stranica, tiskovina, radio postaja i na druge razne načine najavljujući projekte i zahvate o kojima se raspravlja odnosno namjeravaju donositi njihove odluke.

(f) u pogledu stavka 6, mjere poduzete kako bi se osiguralo da:

(i) Nadležna tijela daju zainteresiranoj javnosti sve informacije važne za odlučivanje navedeno u članku 6 koje su na raspolaganju za vrijeme postupka sudjelovanja javnosti;

(ii) Posebno, nadležna tijela daju zainteresiranoj javnosti informacije navedene u ovom stavku;

Odgovor:

Primjenjuje se čl. 163. ZOZO-a kojim se uređuje obavještavanje javnosti i zainteresirane javnosti o pravu i načinu sudjelovanja u postupcima te rokovi koji se pritom primjenjuju, čl. 166. ZOZO-a kojim se uređuje sudjelovanje javnosti i zainteresirane javnosti u posebnim postupcima kao i članci 5., 7., 9., 10. i 11. UISJ, te članak 16. Uredbe o okolišnoj dozvoli i čl. 13. UPUO.

(g) u pogledu stavka 7, mjere poduzete kako bi se osiguralo da postupci sudjelovanja javnosti pruže javnosti mogućnosti da dostave sve primjedbe, informacije, analize ili mišljenja koje smatra važnima za predloženu djelatnost;

Odgovor:

U okviru nacionalnog portala e-Savjetovanje javnost može izravno unijeti komentare na tekst za vrijeme trajanja savjetovanja. Obveza je izraditi izvješće o savjetovanju i objaviti unutar mjesec dana na istom portalu.

U postupcima PUO i SPUO javnost može tijekom informiranja i sudjelovanja dati komentare pisanim putem, a na javnoj raspravi i usmeno. Informacije o ovim postupcima objavljuju se na internetskim stranicama nadležnog tijela, i u dnevnom tisku, a može i drugim putem (npr. radio emisije). U

postupcima okolišne dozvole javnost također može tijekom informiranja i sudjelovanja dati svoje pisane komentare, mišljenja, prijedloge, a na javnoj raspravi i usmeno, te dodatno komentare pisanim putem prilikom sudjelovanja uvida u nacrt odluke.

(h) u pogledu stavka 8, mjere poduzete kako bi se osiguralo da odluka uzima u obzir ishod sudjelovanja javnosti;

Odgovor:

ZOZO (čl. 162. – 166.) općenito propisuje prava i način sudjelovanja javnosti i zainteresirane javnosti tijekom izrade provedbenih propisa i/ili opće prihvaćenih pravno-obvezujućih normativnih instrumenata kao i u vezi sa strategijama i programima koji se odnose na okoliš, a kao što je to navedeno i u prethodnom izvješću. ZOZO također propisuje da se prijedlozi i mišljenja javnosti i rezultati prekograničnih konzultacija na nacrt prijedloge strategija, plana i programa, odnosno o pojedinačnom zahvatu obavezno uzimaju u obzir kada se rade postupci SPUO i PUO (čl. 73., čl. 89.). Relevantan je čl. 21. UISJ-a, kao i čl. 24. ZGMO-a. ZOZO propisuje da se prijedlozi mišljenja javnosti, kao i rezultati prekograničnih konzultacija uzimaju u obzir i u postupku okolišne dozvole (čl. 106).

(i) u pogledu stavka 9, mjere poduzete kako bi se osiguralo neposredno obavješćivanje javnosti o odluci u skladu s odgovarajućim postupcima;

Odgovor:

Kao što je to navedeno i u prethodnom izvješću na više mjesta je propisano na koji način javnost mora biti obaviještena o odluci nadležnog tijela i o razlozima na temelju kojih je odluka donesena, uključujući i podatke o postupku vezano za sudjelovanje javnosti i zainteresirane javnosti.

MINGOR presude Upravnog suda (o nepoštivanju pravila o uključivanju javnosti u procese odlučivanja u pitanjima okoliša) redovito koristi u cilju poboljšavanja postupka PUO, kao i postupka izdavanja okolišne dozvole. S tim u vezi u Rješenjima o prihvatljivosti zahvata i rješenjima iz postupka okolišne dozvole pojedinačno se navodi zainteresirana javnost koja je dala primjedbe te je za sve primjedbe koje nisu prihvaćene dano obrazloženje. Rješenja su dostupna na internetskim stranicama MINGOR-a.

U postupku okolišne dozvole nacrt rješenja o okolišnoj dozvoli se prije donošenja daje na uvid javnosti u obveznom trajanju uvida od 15 dana, s pozivom javnosti da na njega daje primjedbe ili komentare koji se moraju uzeti u obzir. Tek nakon završetka uvida u nacrt dozvole može se donijeti rješenje o okolišnoj dozvoli, koje u obrazloženju obavezno sadrži odgovore na primjedbe s javne rasprave te odgovore na primjedbe na nacrt dozvole, ako ih je bilo. Također, rješenje o okolišnoj dozvoli može sadržavati i dodatne uvjete koji su određeni na temelju sudjelovanja javnosti, ako je njihovo donošenje bilo opravdano.

Izmjenama i dopunama UPUO iz 2017. propisano je da se prije donošenja rješenja objavljuje nacrt rješenja iz postupka procjene utjecaj na okoliš.

(j) u pogledu stavka 10., mjere poduzete kako bi se osiguralo da se, kada tijelo vlasti razmatra ili dopunjuje radne uvjete djelatnosti navedene u stavku 1, primjenjuju odredbe stavaka 2. do 9. kojima se čine potrebne promjene, i gdje je to prikladno;

Odgovor:

U popisima zahvata iz Priloga UPUO navedeno je kako se postupak PUO ili OPUO provodi i za sve izmjene i rekonstrukcije zahvata s popisa. S obzirom da se rekonstrukcija odnosno dogradnja smatra novim zahvatom procedura je istovjetna onoj za PUO, odnosno ocjeni o potrebi procjene utjecaja na okoliš.

U postupku izmjene i dopune uvjeta izdane okolišne dozvole koja se provodi po zahtjevu operatera radi značajne promjene u radu postrojenja sukladno ZOZO-u i Uredbi o okolišnoj dozvoli provodi se postupak istovjetan s postupkom ishoda nove okolišne dozvole. U postupku po službenoj dužnosti razmatranja uvjeta okolišne dozvole te u postupku izmjene i dopune uvjeta okolišne dozvole, a za koje nadležno tijelo (MINGOR) ocjeni da se ne radi o značajnim promjenama u radu, o zahtjevu operatera te u postupku po službenoj dužnosti informira se javnost o zahtjevu te se daju sve relevantne informacije

sukladno Uredbe o okolišnoj dozvoli te se sudjelovanje javnosti i zainteresirane javnosti provodi uvidom u nacrt dozvole u obveznom trajanju od 30 dana (čl. 16.). Primjenjuje se i čl. 36., st. 3. ZGMO-a.

(k) u pogledu stavka 11., mjere poduzete u cilju primjene odredbi članka 6. na odluke o tome treba li dopustiti namjerno oslobađanje genetski izmijenjenih organizama u okoliš.

Odgovor:

Tijela državne uprave u svojim postupcima za izdavanje odobrenja imaju obvezu omogućiti pristup javnosti informacijama iz prijava, sadržaju tehničke dokumentacije i provedenim procjenama rizika kao i u obrazloženjima svojih rješenja o odobrenju unijeti očitovanje o primjedbama i mišljenju javnosti. (članak 24. stavka 1. i 4. i članka 39. stavka 1. i 4. ZGMO). U slučaju bilo kakvih modifikacija, novih podataka i neplaniranih promjena u namjernom uvođenju u okoliš koje bi mogle štetno utjecati na bioraznolikost, okoliš ili zdravlje ljudi, tijelo državne uprave nadležno za poslove zaštite okoliša i prirode obvezno je nakon obavljene procjene rizika obavijestiti javnost sukladno članku 40. stavku 3. ZGMO. U slučaju neplaniranog širenja GMO-a u okoliš, tijelo državne uprave nadležno za poslove zaštite okoliša i prirode obvezno je o događaju te o pripremi i provedbi programa uklanjanja posljedica nekontroliranog širenja GMO-a u okolišu, izvijestiti VRH i javnost sukladno članku 42. stavku 4. ZGMO. Sukladno članku 63. stavku 4. ZGMO, dopunjene informacije o ograničavanju ili zabrani uzgoja pojedinih GMO-a i/ili grupa GMO-a također moraju biti dostupne javnosti.

Hrvatska nije ratificirala GMO amandman na Aarhušku konvenciju međutim, odredbe Aarhuške konvencije o pristupu informacijama i sudjelovanju javnosti integrirane su u cijelosti u ZGMO kao i u ostale propise.

Opišite sve prepreke na koje ste naišli tijekom provedbe bilo kojeg od stavaka članka 6.

Odgovor: /

Navedite dodatne informacije o praktičnoj primjeni odredbi o sudjelovanju javnosti u odlučivanju u određenim djelatnostima iz članka 6., npr. postoje li statistike ili druge informacije o sudjelovanju javnosti u odlučivanju o određenim djelatnostima ili odlukama da se ne primjenjuju odredbe ovog članka na predložene djelatnosti u svrhe nacionalne obrane.

Odgovor: /

Navedite važne adrese web stranica, ako su dostupne:

<https://mingor.gov.hr/>

Članak 7.

Navedite odgovarajuće praktične i/ili druge odredbe za sudjelovanje javnosti tijekom izrade planova i programa koji se odnose na okoliš. Opišite prenošenje važnih definicija iz članka 2 i uvjeta nediskriminacije iz članka 3, stavka 9.

Odgovor:

Važne definicije iz čl. 2. i uvjeti nediskriminacije iz čl. 3., stavka 9. navedeni su u odgovoru za čl. 4.

Relevantni su i čl. 8. st. 7, čl. 10. st.1., čl. 23, čl. 27. Uredbe o strateškoj procjeni utjecaja strategije, plana i programa na okoliš (NN 3/17), te čl. 15. ZZZ-a. Primjenjuje se i ZZZP, članci 5. i 125., ZOV čl. 5. st. 8. i čl. 39. Relevantan je i čl. 27. PKB.

U postupcima SPUO javnost sudjeluje u postupku određivanja sadržaja strateške studije te se o tome informira javnost. Svrha je da se u najranijoj fazi raspravi s javnošću pitanja bitna za postupak strateške procjene.

Objasnite kakve mogućnosti postoje za sudjelovanje javnosti u izradi politika koje se odnose na okoliš.

Odgovor:

Primjenjuje se ZOZO, članci 17. i 164. i 165., te UISJ. Javnost ima pravo iznijeti svoje mišljenje, primjedbe i prijedloge i na nacрте strategija, prijedloga planova i programa koji se odnose na okoliš a za koje ZOZO-om nije određena obveza strateške procjene.

Tijela javne vlasti osnivaju i radne skupine za izradu određenih strateških i planskih dokumenata i savjetodavna tijela radi davanja mišljenja na dokumente. Postoji praksa da u tim tijelima budu zastupljeni predstavnici poslovnog i civilnog sektora i predstavnici znanstvenih institucija. Ured za zakonodavstvo VRH, putem internetske stranice vodi bazu savjetodavnih tijela u kojoj je moguće pretraživati savjetodavna tijela državnih institucija prema osobama te institucijama/organizacijama iz kojih dolaze: <https://savjetovanja.gov.hr/baza-savjetodavnih-tijela/1118>.

Opišite sve prepreke na koje ste naišli tijekom provedbe bilo kojeg od stavaka članka 7.

Odgovor: /

Navedite dodatne informacije o praktičnoj primjeni odredbi o sudjelovanju javnosti u odlučivanju u određenim djelatnostima iz članka 7.

Odgovor:

Grad Zagreb iz svoje nadležnosti informacije o pokretanju SPUO, PUO i zahtjevima za okolišnu dozvolu redovito objavljuje na službenim internetskim stranicama, na oglasnoj ploči u predvorju zgrade Gradske uprave i na oglasnoj ploči gradske četvrti na čijoj lokaciji se zahvat nalazi, u Službenom glasniku Grada Zagreba, u dnevnim novinama najmanje 8 dana prije početka javne rasprave i javnog uvida.

Javna izlaganja redovito se održavaju na području gradske četvrti na čijoj lokaciji se nalazi zahvat. Na izlaganja se pisanim putem pozivaju predstavnici: nositelja zahvata, ovlaštenika koji je izradio dokumentaciju, Vijeća gradske četvrti na čijoj lokaciji se nalazi zahvat te ostalih gradskih ureda i službi, ovisno o karakteristikama zahvata. Javna izlaganja organiziraju se u poslijepodnevnom i večernjim satima. Javnost i zainteresirana javnost ima mogućnost davati svoja mišljenja, prijedloge i primjedbe tijekom javne rasprave na način objavljen u obavijesti o javnoj raspravi (putem telefona, faksa, e-pošte).

Navedite važne adrese web stranica, ako su dostupne:

Odgovor:

<https://mingor.gov.hr/>

www.zagreb.hr

<https://savjetovanja.gov.hr/baza-savjetodavnih-tijela/1118>

<https://www.zagrebacka-zupanija.hr/javne-rasprave/>

Članak 8.

Opišite kakvi se napori ulažu u promicanje djelotvornog sudjelovanja javnosti dok tijela vlasti izrađuju provedbene propise i ostala opće primjenjiva pravno obvezujuća pravila koja bi mogla imati značajan utjecaj na okoliš. Do odgovarajuće razine opišite prenošenje važnih definicija iz članka 2 i uvjeta nediskriminacije iz članka 3, stavka 9.

Odgovor:

U članku 6. ovog Izvješća već je opisano kako je člankom 11. ZPPI-ja propisano da tijela državne uprave, druga državna tijela, jedinice lokalne (područne) samouprave i pravne osobe s javnim ovlastima moraju provoditi savjetovanje s javnošću pri donošenju zakona i podzakonskih propisa, a pri donošenju općih akata te strateških ili planskih dokumenata ako se njima utječe na interese građana i pravnih osoba.

Sukladno članku 24. Zakona o procjeni učinaka propisa (NN 044/17) te članku 18. i 19. Uredbe o provedbi postupka procjene učinaka propisa (NN 052/17), prilikom pripreme bilo kojeg zakona sa područja nacionalne legislative, potrebno je uključiti konzultacije s dionicima, savjetovanje javnosti i javne rasprave.

Važne definicije iz čl. 2. i uvjeti nediskriminacije iz čl. 3., stavka 9. navedeni su u odgovoru za čl. 4.

Mišljenja, primjedbe i prijedloge mogu dati svi građani bez razlike, sukladno ustavnom principu jednakopravnosti građana iz čl. 14. Ustava RH. Dopunom Poslovnika Vlade RH (NN 121/12) u čl. 30. st. 4. propisano je upućivanje prijedloga nacrtu propisa u obvezni postupak savjetovanja (sukladno Kodeksu savjetovanja sa zainteresiranom javnošću) te obveznu dostavu izvješća o provedenom savjetovanju uz prijedlog zakona i drugih propisa.

Prema zadnjem Analitičkom izvješću Povjerenika za informiranje „Provedba savjetovanja s javnošću u tijelima državne uprave i uredima VRH u 2019. godini, (ožujak 2020.) utvrđeno je kako je savjetovanje provedeno za 95,62 % zakona i uredbi.

Opišite sve prepreke na koje ste naišli tijekom provedbe bilo kojeg od stavaka članka 8.

Odgovor: /

Navedite dodatne informacije o praktičnoj primjeni odredbi o sudjelovanju javnosti na području pokrivenom člankom 8.

Odgovor: /

Navedite važne adrese web stranica, ako su dostupne:

<https://savjetovanja.gov.hr/>

Članak 9.

Navedite zakonske, regulatorne i ostale mjere kojima se provode odredbe o pristupu pravosuđu iz članka 9.

Objasnite kako je proveden svaki stavak članka 9. Opišite prenošenje važnih definicija iz članka 2 i uvjeta nediskriminacije iz članka 3, stavka 9.

Odgovor:

Primjenjuju se članci 3., 14., 15., 16., 18., 19., 26. i 29. Ustava te članak 8. ZPPI.

Temeljem čl. 3. Ustava, očuvanje prirode i čovjekova okoliša te vladavina prava predstavljaju jedne od najviših vrednota ustavnog poretka RH. Svatko u RH ima prava i slobode, neovisno o njegovoj rasi, boji kože, spolu, jeziku, vjeri, političkom ili drugom uvjerenju, nacionalnom ili socijalnom podrijetlu, imovini, rođenju, naobrazbi, društvenom položaju ili drugim osobinama i svi su pred zakonom jednaki (čl.14. Ustava).

U RH jamči se ravnopravnost pripadnicima svih nacionalnih manjina, a slobode i prava mogu se ograničiti samo zakonom da bi se zaštitila sloboda i prava drugih ljudi te pravni poredak, javni moral i zdravlje. Svako ograničenje slobode ili prava mora biti razmjerno naravi potrebe za ograničenjem u svakom pojedinom slučaju (čl. 15. st. 1. i 16. Ustava).

Ustavom se jamči pravo na žalbu protiv pojedinačnih pravnih akata donesenih u postupku prvog stupnja pred sudom ili drugim ovlaštenim tijelom. Pravo na žalbu može biti iznimno isključeno u slučajevima određenima zakonom ako je osigurana druga pravna zaštita (čl. 18. Ustava).

Pojedinačni akti državne uprave i tijela koja imaju javne ovlasti moraju biti utemeljeni na zakonu. Zajamčuje se sudska kontrola zakonitosti pojedinačnih akata upravnih vlasti i tijela koja imaju javne ovlasti (čl. 19. Ustava). Svi su državljani RH i stranci jednaki pred sudovima i drugim državnim i inim tijelima koja imaju javne ovlasti (čl. 26. Ustava).

Svatko ima pravo da zakonom ustanovljeni neovisni i nepristrani sud pravično i u razumnom roku odluči o njegovim pravima i obvezama, ili o sumnji ili optužbi zbog kažnjivog djela (čl. 29. st. 1. Ustava).

Pravo na pristup informacijama i ponovnu uporabu informacija prema čl. 8. ZPPI, pripada svim korisnicima na jednak način i pod jednakim uvjetima. Korisnici su ravnopravni u njegovu ostvarivanju. Tijela javne vlasti ne smiju staviti korisnike u neravnopravan položaj, a osobito na način da se pojedinim korisnicima informacija pruža prije nego ostalima ili na način kojim im se posebno pogoduje.

U čl. 4. u točki 58. ZOZO-a određeno je značenje pojma „prava na pristup pravosuđu“. To je pravo na izjavljivanje žalbe nadležnom tijelu, odnosno pravo na podnošenje tužbe nadležnom sudu, koje se ovim Zakonom, uz propisane uvjete, utvrđuje osobama – građanima, drugim fizičkim te pravnim osobama, njihovim skupinama, udrugama i organizacijama radi ostvarivanja prava na zdrav život i održiv okoliš i u svrhu zaštite okoliša i pojedinih sastavnica okoliša i zaštite od štetnog utjecaja opterećenja.

Načelo prava na pristup pravosuđu propisano je čl. 19. st. 1. i 2. te čl. 154. do 172. ZOZO-a i čl. 25. i 26. ZPPI-a.

Odredbu o pristupu pravosuđu sadrži i ZUP, kojim je u čl. 12. propisano da se protiv drugostupanjske odluke, odnosno protiv prvostupanjske odluke javnopravnog tijela protiv koje nije dopuštena žalba može pokrenuti upravni spor. Protiv upravnog ugovora ili drugog postupanja javnopravnog tijela ili pružatelja javnih usluga stranka ima pravo na prigovor o kojem se odlučuje rješenjem u skladu s odredbom članka 122. ZUP-a. Protiv rješenja o prigovoru stranka ima pravo na pravnu zaštitu u vidu žalbe odnosno prava na podnošenje tužbe nadležnom upravnom sudu. Također, ZUP propisuje pravnu zaštitu i u slučaju tzv. „šutnje administracije“ dakle u slučaju kada javnopravno tijelo ne riješi odnosno ne postupi po zahtjevu stranke u propisanom roku.

Odredbe o pristupu pravosuđu sadržane su i u Zakonu o upravnim sporovima (NN 20/10, 143/12 i 152/14. 94/16 i 29/17; u daljnjem tekstu ZUS) kojemu je cilj osigurati zakonitost i sudsku zaštitu prava i pravnih interesa fizičkih i pravnih osoba i drugih stranaka povrijeđenih pojedinačnim odlukama ili postupanjem javnopravnih tijela. Troškove spora čine opravdani izdaci učinjeni u tijeku ili u povodu spora. Troškovi spora obuhvaćaju i nagradu za rad odvjetnika i drugih osoba koje imaju pravo na zakonom propisanu naknadu. Vrijednost predmeta spora smatra se neprocjenjivom. Svaka stranka prethodno sama podmiruje troškove koje je prouzročila svojim radnjama, osim ako zakonom nije drukčije propisano. Troškovi proizašli iz poduzimanja radnji po službenoj dužnosti suda predujmljuju se iz sredstava suda. Stranka koja izgubi spor u cijelosti snosi sve troškove spora, ako zakonom nije drukčije propisano. Ako stranka djelomično uspije u sporu, sud može, s obzirom na postignuti uspjeh, odrediti da svaka stranka snosi svoje troškove ili da se troškovi raspodijele razmjerno uspjehu u sporu. Stranka koja je povukla tužbu, žalbu ili drugi prijedlog koji je prouzročio troškove drugim strankama snosi troškove i tim strankama.

O troškovima spora sud može odlučiti zajedno s odlukom o glavnoj stvari ili posebnim rješenjem u roku od 15 dana od dana objave presude. Protiv navedenog rješenja žalba je dopuštena.

Čl. 12. ZUS-a propisano je da upravne sporove rješavaju upravni sudovi i Visoki upravni sud Republike Hrvatske. Tužbom se, prema odredbama čl. 22. ZUS-a, može zahtijevati: 1. poništavanje ili oglašavanje ništavom pojedinačne odluke, 2. donošenje pojedinačne odluke koja nije donesena u propisanom roku, 3. postupanje koje je tuženik sukladno propisima ili pojedinačnoj odluci obvezan izvršiti, 4. oglašavanje ništavnim upravnog ugovora ili izvršavanje obveze iz upravnog ugovora. U slučaju iz točaka 1. i 2., tužbom se može zahtijevati da sud odluči o pravu, obvezi ili pravnom interesu stranke. Uz glavni zahtjev tužbom se može zahtijevati povrat stvari i naknada štete koju je počinio tuženik. Spor se može pokrenuti nakon što je iscrpljena svaka druga zakonom propisana pravna zaštita.

Prema čl. 83. ZUS-a, Visoki upravni sud pokreće postupak ocjene zakonitosti općeg akta na zahtjev fizičke ili pravne osoba ili skupine osoba povezanih zajedničkim interesom ako je pojedinačnom odlukom javnopravnog tijela koja se temelji na općem aktu došlo do povrede njihova prava ili pravnog interesa. Zahtjev se podnosi u roku od 30 dana od dostave odluke. Postupak ocjene zakonitosti općeg akta Visoki upravni sud može pokrenuti i po službenoj dužnosti na temelju obavijesti građana, pučkog pravobranitelja ili na zahtjev suda.

Odredbe o pristupu pravosuđu iz čl. 9. Aarhuške konvencije sadržane su i u pojedinim odredbama zakona RH, kako će to niže biti navedeno u odgovorima na pojedina pitanja, no kada bi određena odredba Konvencije bila u suprotnosti s određenim pravnim propisom RH, suci bi bili dužni izravno primijeniti odredbu Konvencije, budući da je ona po pravnoj snazi iznad zakona. Naime, međunarodni ugovori koji su sklopljeni i potvrđeni čine dio unutarnjeg pravnog poretka RH, a po pravnoj su snazi iznad zakona (čl. 141. Ustava).

Također, i posebno, opišite:

(a) u pogledu stavka 1, mjere poduzete kako bi se osiguralo da:

(i) svaka osoba koja smatra kako se njegovim ili njezinim zahtjevom za informacijom prema članku 4 nije postupalo sukladno odredbama toga članka ima pristup postupku ocjene pred sudom ili nekim drugim neovisnim i nepristranim zakonski utemeljenim tijelom;

Odgovor:

Svaka osoba (građanin i druga fizička te pravna osoba, njihove skupine, udruge i organizacije) koja smatra da je njezin zahtjev za informacijom u pitanjima zaštite okoliša zanemaren, neosnovano odbijen, bilo djelomično ili u cijelosti, ili ako na njega nije odgovoreno na odgovarajući način, ima pravo na zaštitu svojih prava sukladno posebnom propisu o pravu na pristup informacijama (čl. 19. st. 1. ZOZO-a).

Tijelo javne vlasti može rješenjem odbiti zahtjev za davanjem informacije o okolišu u slučajevima koje navodi čl. 158. st. 1. i 3. ZOZO-a. Protiv rješenja koje je izdalo nadležno upravno tijelo, odnosno Ministarstvo može se izjaviti žalba Povjereniku za informiranje u roku od 15 dana od dana dostave rješenja, sukladno ZPPI (čl. 158. st. 6. ZOZO-a).

U skladu s čl. 25. ZPPI-a, žalba se može izjaviti i kad tijelo javne vlasti, u propisanom roku, ne odluči o zahtjevu podnositelja. Povjerenik je dužan rješenje o žalbi donijeti i dostaviti stranki, putem prvostupanjskog tijela, najkasnije u roku od 30 dana od dana predaje uredne žalbe, ako se ne radi o iznimnim slučajevima koji se navode u čl. 25. st. 5. i 6. ZPPI-a. Kad utvrdi da je žalba osnovana, Povjerenik će rješenjem naložiti tijelu javne vlasti da korisniku omogući pristup traženoj informaciji, odnosno da odluči o zahtjevu korisnika te odrediti primjeren rok u kojem je dužno to učiniti.

Prema čl. 26. st. 1. ZPPI-a protiv rješenja Povjerenika žalba nije dopuštena, ali se može pokrenuti upravni spor (čl. 26. ZPPI-a) pred Visokim upravnim sudom RH koji mora donijeti odluku o tužbi u roku od 90 dana. Tužba ima odgovodni učinak ako je rješenjem omogućen pristup informaciji.

Upravni spor protiv rješenja Povjerenika može pokrenuti i tijelo javne vlasti koje je donijelo prvostupanjsko rješenje. S obzirom da je postupak kojim se odbija zahtjev za davanjem informacije upravni postupak, u ovim postupcima je pravo na pristup sudu osigurano i primjenom odredbi ZUP-a kao općeg postupovnog zakona koji se u skladu s odredbom članka 3. stavak 1. ZUP-a primjenjuje na postupanje u svim upravnim stvarima.

(ii) u okolnostima gdje je omogućena sudska ocjena ta osoba također ima pristup zakonom utvrđenom brзом, besplatnom ili jeftinom postupku razmatranja od strane tijela vlasti ili ocjene od strane nekog neovisnog i nepristranog tijela osim suda;

Odgovor:

U postupcima PUO i OPUO koji se provode, pored ostalog, sukladno ZOZO i ZUP, osporavanje rješenja moguće je kod Upravnog suda ili MINGOR (kada županija provodi PUO ili OPUO). Također tijekom

cijelog trajanja postupaka, javnosti je omogućen pristup informacijama, odnosno sudjelovanje u postupcima. Osim toga, objavom nacrtu rješenja iz postupka PUO, prije njegovog donošenja, javnost je informirana o sadržaju predmetnog rješenja.

(iii) Konačne odluke prema ovom stavku su obvezujuće za tijelo vlasti koje posjeduje informaciju, a razloge treba navesti pisanim putem, barem tamo gdje je pristup informacijama odbijen;

Odgovor:

Prema čl. 10. ZUS-a pravomoćna presuda suda obvezna je za stranke u upravnom sporu i njihove pravne sljednike. Pravomoćna presuda suda kojom se odlučuje o zakonitosti općeg akta obvezna je za sve. Prema čl. 81. st. 2. tuženik je vezan pravnim shvaćanjem i primjedbama suda. Nadalje, primjenjuje se ZPPI članak 23., 24., 25. i 26.

Što se tiče razloga koji moraju biti navedeni pisanim putem – primjenjuju se sljedeći članci ZUS-a čl. 60. sadržaj presude i 62. dostava presude, te čl. 65. st. 5. koji se odnosi na rješenje (sadržaj rješenja). Nadalje, primjenjuje se članak 97. i 98. ZUP-a.

(b) Mjere poduzete kako bi se osiguralo da u okviru nacionalnog zakonodavstva, pripadnici zainteresirane javnosti koji udovoljavaju mjerilima navedenim u stavku 2. imaju pristup postupku ocjene pred sudom i/ili nekim drugim zakonski utemeljenim neovisnim i nepristranim tijelom, kako bi osporili materijalnu i proceduralnu zakonitost neke odluke, čina ili propusta u ovisnosti od odredbi iz članka 6;

Odgovor:

Primjenjuju se čl. 167. i 168. ZOZO-a kako slijedi. Da ima vjerojatan pravni interes u postupcima uređenim ZOZO-om u kojima je predviđeno sudjelovanje zainteresirane javnosti, smatrat će se svaka fizička i pravna osoba koja zbog lokacije zahvata i/ili zbog prirode i utjecaja zahvata ili koja je pogođena ili će vjerojatno biti pogođena štetom u okolišu može, u skladu sa zakonom, dokazati da joj je narušeno pravo. Podrazumijeva se da ima dovoljan (vjerojatan) pravni interes u postupcima uređenim ZOZO-om u kojima je predviđeno sudjelovanje zainteresirane javnosti pod uvjetima navedenim u čl.167. st. 2. i udruga civilnog društva koja djeluje na području zaštite okoliša.

Osobe koje su u svojstvu zainteresirane javnosti sudjelovale u postupcima uređenim ZOZO-om imaju pravo osporavati odgovarajući upravni akt tijela javne vlasti, za koji je ZOZO-om, odnosno posebnim zakonom predviđena mogućnost podnošenja žalbe odnosno tužbe te izjaviti žalbu ministarstvu nadležnom za zaštitu okoliša, odnosno podnijeti tužbu nadležnom sudu u skladu sa ZOZO-om i ZUS-om, a radi osporavanja zakonitosti akata, radnji ili propusta.

Udruga civilnog društva iz članka 167. stavka 2. ZOZO-a ima pravo osporavati odgovarajući upravni akt tijela javne vlasti, za koji je ovim Zakonom, odnosno posebnim zakonom predviđena mogućnost podnošenja žalbe odnosno tužbe, te izjaviti žalbu Ministarstvu nadležnom za zaštitu okoliša, odnosno podnijeti tužbu nadležnom sudu u skladu sa ZOZO-om i posebnim zakonom, a radi osporavanja zakonitosti akata, radnji ili propusta.

O odgovarajućem upravnom aktu tijela javne vlasti i pravu na izjavljivanje žalbe ministarstvu nadležnom za zaštitu okoliša, odnosno podnošenje tužbe nadležnom sudu, osobe u svojstvu zainteresirane javnosti bit će obaviještene dostavom toga akta, ako su podaci o osobi poznati tijelu javne vlasti, odnosno putem javne obavijesti ili na drugi primjeren način sukladno uredbi iz čl. 160. st. 2. ZOZO-a.

Stranka u upravnom postupku je fizička ili pravna osoba na zahtjev koje je pokrenut postupak, protiv koje se vodi postupak ili koja radi zaštite svojih prava ili pravnih interesa ima pravo sudjelovati u postupku. U skladu s odredbom čl. 53. ZUP-a ako u tijeku postupka osoba koja do tada nije sudjelovala u postupku traži da joj se prizna svojstvo stranke u tom postupku, službena osoba ispitat će njezino pravo da kao stranka sudjeluje u postupku i o tome donijeti rješenje. Žalba protiv tog rješenja ne zaustavlja tijek postupka.

Čl. 84. ZUP-a propisano je da stranke i druge osobe koje dokažu pravni interes imaju pravo obavijestiti se o tijeku postupka i razgledati spis predmeta. O odbijanju zahtjeva za razgledavanje i umnožavanje spisa donosi se rješenje.

ZUS široko definira tko sve može biti stranka u sporu. Naime, prema čl. 17. ZUS-a, tužitelj je fizička ili pravna osoba koja smatra da su joj prava i pravni interesi povrijeđeni pojedinačnom odlukom, postupanjem javnopravnog tijela, odnosno propuštanjem donošenja pojedinačne odluke ili postupanja javnopravnog tijela u zakonom propisanom roku ili sklapanjem, raskidom ili izvršavanjem upravnog ugovora. Tužitelj može biti osoba koja nema pravne osobnosti ili skupina osoba ako su pojedinačnom odlukom ili postupanjem javnopravnog tijela povrijeđena njihova prava i pravni interesi. Tužitelj može biti javnopravno tijelo koje je sudjelovalo ili je trebalo sudjelovati u donošenju odluke, postupanju ili sklapanju upravnog ugovora. Tužitelj može biti i državno tijelo ovlašteno zakonom.

Prema čl. 19. ZUS-a, zainteresirana osoba je svaka osoba kojoj bi poništavanje, izmjena ili donošenje pojedinačne odluke, postupanje ili propuštanje postupanja javnopravnog tijela, odnosno sklapanje, raskid ili izvršavanje upravnog ugovora povrijedilo njezino pravo ili pravni interes. Zainteresirana osoba je i javnopravno tijelo koje smatra da sudska odluka može imati učinak na prava i pravne interese koje to javnopravno tijelo štiti na temelju zakona. Sud će po službenoj dužnosti ili na prijedlog stranke pozvati zainteresiranu osobu da sudjeluje u sporu. Zainteresirana osoba može se uključiti u spor u svakom trenutku. Sud će bez odgode obavijestiti sve stranke o uključivanju zainteresirane osobe u spor.

(c) u pogledu stavka 3., mjere poduzete kako bi se osiguralo da tamo gdje udovoljavaju mjerilima, ako ih ima, utvrđenima domaćim zakonodavstvom, pripadnici javnosti imaju pristup administrativnim ili sudbenim postupcima kojima se osporavaju djela i propusti privatnih osoba i tijela vlasti koji su u suprotnosti s odredbama domaćeg zakonodavstva koje se odnosi na okoliš;

Odgovor:

Primjenjuje se čl. 169. ZOZO-a kako slijedi. Fizička i pravna osoba koja ispunjava uvjete vezane uz pravni interes i smatra da je odlukom, radnjom i propustom tijela javne vlasti ili djelovanjem ili propuštanjem djelovanja fizičke ili pravne osobe (primjerice: operatera, onečišćivača) u pitanjima zaštite okoliša povrijeđen ZOZO, odnosno posebni zakon kojim je uređena zaštita pojedine sastavnice okoliša ili zaštita od utjecaja opterećenja te propisi doneseni na temelju tih zakona, imaju pravo, pred nadležnim sudom sukladno ovom Zakonu i posebnim propisima osporavati zakonitost donesene odluke, radnje i propusta u vezi sa zaštitom okoliša te osporavati zakonitost djelovanja ili propuštanja djelovanja u pitanjima zaštite okoliša.

Zahtjev mora biti podnesen u propisanom obliku sukladno ZUS-u, u roku od 30 dana od dana dostave strankama, odnosno dana objave na internetskim stranicama tijela koje je donijelo odluku koja se osporava, odnosno od dana proteka roka za izvršenje radnje odnosno donošenje odluke. U zahtjevu mora biti navedeno i obrazloženo u čemu je sadržana odnosno na što se odnosi povreda propisa. Zahtjev mora biti potkrijepljen odgovarajućim dokazima.

U skladu s odredbom čl. 156. ZUP-a osoba koja smatra da joj je drugim postupanjem javnopravnog tijela iz područja upravnog prava, o kojem se ne donosi rješenje, povrijeđeno pravo, obveza ili pravni interes, može izjaviti prigovor sve dok takvo postupanje traje ili traju njegove posljedice. Odredbama čl. 157. i 158. propisana je zaštita od postupanja pružatelja javnih usluga. Pod postupanjem pružatelja javnih usluga smatra se poduzimanje ili propuštanje radnji pružatelja javnih usluga koje imaju učinak na prava, obveze ili pravne interese fizičkih i pravnih osoba, a o kojima se ne rješava u upravnom postupku. Ako korisnik javnih usluga smatra da su postupanjem pružatelja javnih usluga povrijeđena njegova prava ili pravni interesi, može izjaviti i prigovor radi zaštite svojih prava, odnosno pravnih interesa tijelu nadležnom za provedbu nadzora nad obavljanjem tih javnih usluga. Prigovor se može izjaviti sve dok radnja ili propuštanje radnje pružatelja javnih usluga traje.

(d) u pogledu stavka 4, mjere poduzete kako bi se osiguralo da:

(i) postupci navedeni u stavcima 1, 2 i 3 osiguravaju odgovarajuće i djelotvorne pravne lijekove;

Odgovor:

Prema ZOZO na rješenje je moguće izjaviti žalbu ili ako žalba nije dopuštena može se pokrenuti upravni spor.

Pravo na pravni lijek propisano je i čl. 12. ZUP-a, nadalje primjenjuje se čl. 66. ZUS-a. Pravni lijekovi predviđeni ZUP-om su: žalba (čl. 105.), prigovor (čl. 122.), obnova postupka (čl. 123.), oglašivanje rješenja ništavim (čl. 128.) te poništavanje i ukidanje rješenja (čl. 129.), za odluke koje donose nadležna tijela u prvom stupnju, sukladno propisima o sustavu državne uprave, dok je ZUSom predviđeno pokretanje upravnog spora u skladu s čl. 22. Pravni lijekovi predviđeni ZUS-om su: žalba čl. 66. do 75., obnova spora čl. 76. i 77. i zahtjev za izvanredno preispitivanje zakonitosti pravomoćne presude čl. 78. U skladu sa čl. od 83. do 88. vrši se ocjena zakonitosti općih akata te se čl. 89. propisuje poseban način rješavanja upravnih sporova sudskom nagodbom.

Člankom 26. st. 2. ZUS-a propisano je da sud može odlučiti da tužba ima odgodni učinak ako bi se izvršenjem pojedinačne odluke ili upravnog ugovora tužitelju nanijela šteta koja bi se teško mogla popraviti, ako zakonom nije propisano da žalba ne odgađa izvršenje pojedinačne odluke (ZOZO to ne propisuje), a odgoda nije protivna javnom interesu.

U skladu sa čl. 1047. Zakona o obveznim odnosima (NN 35/05, 41/08, 125/11, 78/15 i 29/18) svatko može zahtijevati od drugoga da ukloni izvor opasnosti od kojega prijete znatnija šteta njemu ili drugome, kao i da se suzdrži od djelatnosti od koje proizlazi uznemirivanje ili opasnost štete, ako se uznemirivanje ili šteta ne mogu spriječiti odgovarajućim mjerama. Sud će na zahtjev zainteresirane osobe narediti da se poduzmu odgovarajuće mjere za sprječavanje nastanka štete ili uznemirivanja ili da se ukloni izvor opasnosti, na trošak posjednika izvora opasnosti, ako ovaj sam to ne učini.

Ako šteta nastane u obavljanju općekorisne djelatnosti za koju je dobiveno odobrenje nadležnog tijela, može se zahtijevati samo naknada štete koja prelazi uobičajene granice (prekomjerna šteta). Ali se u tom slučaju može zahtijevati poduzimanje društveno opravdanih mjera da se spriječi nastupanje štete ili da se ona smanji.

Nadalje primjenjuje se čl. 25., 26. i 59. ZPPI-a.

(ii) takovi postupci na drugi način udovoljavaju uvjetima ovog stavka;

Odgovor:

Sudska zabrana propisana je čl. 170. ZOZO-a. U postupku osporavanja odluka, radnji i propusta tijela javne vlasti te djelovanja ili propuštanja djelovanja pravnih i fizičkih osoba u pitanjima zaštite okoliša, nadležni sud može:

- naložiti operateru, onečišćivaču odnosno tijelu javne vlasti, da poduzmu sve nužne mjere, uključujući i obustavu određenih djelovanja odnosno djelatnosti,
- obvezati operatera odnosno onečišćivača na plaćanje odgovarajuće naknade FZOEU,
- utvrditi nužne privremene mjere i naložiti operateru, onečišćivaču odnosno tijelu javne vlasti njihovu provedbu,
- ili donijeti drugu primjerenu odluku sukladno zakonu.

Sudski postupci trebaju biti pravični, jednakopravni, pravodobni i ne toliko skupi da bi se time spriječilo njihovo provođenje, a što je propisano ZOZO čl. 172. prema kojem je svaki sudski postupak iz područja zaštite okoliša hitan, čl. 26. st. 1. ZPPI-a prema kojem Visoki upravni sud RH mora donijeti odluku o tužbi protiv rješenja Povjerenika u roku od 90 dana te čl. 8. ZUS-a koji propisuje da će sud upravni spor provesti brzo i bez odugovlačenja, uz izbjegavanje nepotrebnih radnji i troškova, onemogućit će zlouporabu prava stranaka i drugih sudionika u sporu te će odluku donijeti u razumnom roku.

Po pitanju pravičnosti i jednakopravnosti ZUS unutar čl. 5., 6., 7. i 9. te ZUP čl. 5., 6., 7. i 8. propisuje predmetne mjere.

Troškove postupka koji ne bi smjeli biti skupi propisuje ZPPI unutar čl. 19. st. 1. i 2. te se navodi da se na pristup informacijama u postupcima pred tijelima javne vlasti ne plaćaju upravne i sudske pristojbe.

Tijelo javne vlasti međutim ima pravo tražiti od korisnika naknadu stvarnih materijalnih troškova koji nastanu pružanjem informacije, kao i na naknadu troškova dostave tražene informacije.

(e) u pogledu stavka 5, mjere poduzete kako bi se osigurala obaviještenost javnosti o pristupu postupcima administrativne i sudbene ocjene.

Odgovor:

Primjenjuje se čl.168. st.1., 2. i 3. ZOZO-a. Jedno od načela ZUP-a je načelo pomoći stranci te obvezuje tijelo koje vodi postupak na brigu da neznanje i neukost stranke i drugih osoba ne budu na štetu prava što im po zakonu pripadaju (čl. 7. ZUP-a). Načelo pomoći neukoj stranci sadržano je i u čl. 9. ZUS-a; sud će voditi brigu o tome da neznanje i neukost stranke i drugih sudionika u upravnom sporu ne bude na štetu prava koja imaju na temelju zakona.

O zakonitosti općeg akta Visoki upravni sud odlučuje na javnoj sjednici (čl. 86. st. 1. ZUS-a).

Prema čl. 86. st. 3. i 4. ZUS-a, kada sud presudom ukine opći akt, ili pojedine njegove odredbe, ako utvrdi da nije suglasan sa zakonom ili statutom javnopravnog tijela, odluka se objavljuje u Narodnim novinama.

Sve odluke donesene u postupcima ocjene zakonitosti općeg akta objavljene su na internetskoj stranici Visokog upravnog suda.

Opišite sve prepreke na koje ste naišli tijekom provedbe bilo kojeg od stavaka članka 9.

Odgovor: /

Navedite dodatne informacije o praktičnoj primjeni odredbi o pristupu pravosuđu u skladu s člankom 9., npr. postoje li statistike o okolišnom pravu i postoje li mehanizmi pomoći za uklanjanje ili smanjenje finansijskih i ostalih prepreka pristupu pravosuđu?

Odgovor:

Smanjenje prepreka pristupa pravosuđu

Prema čl. 19. st. 1. ZPPI-a, na pristup informacijama u postupcima pred tijelima javne vlasti ne plaćaju se sudske pristojbe.

Prema čl. 22. Zakona o sudskim pristojbama (NN118/18) pristojbe u upravnom sporu plaćaju se samo ako sud odbije tužbeni zahtjev ili odbaci tužbu. Nadalje, stranke koje pokreću postupke o naknadi štete zbog onečišćenja okoliša oslobođene su od plaćanja upravnih pristojbi u skladu sa čl. 11. stavkom 1. točkom 18. ovog Zakona.

Poboljšanju ostvarivanja prava na pristup pravosuđu doprinijela je reforma upravnog sudstva i upravnog postupanja. ZUP je od supsidijarnog postao opći postupovni zakon koji se primjenjuje na postupanje u svim upravnim stvarima kako bi se ujednačilo postupanje javnopravnih tijela u upravnim postupcima. Uvedeno je novo ustrojstvo upravnog sudovanja te su osnovana četiri regionalna upravna suda i Visoki upravni sud. U upravno sudovanje uvedena je usmena kontradiktorna rasprava, pravo na žalbu i mogućnost sudske kontrole utvrđivanja činjeničnog stanja u upravnom postupku, dvostupanjsko sudovanje i ocjena zakonitosti općeg akta jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, pravne osobe koja ima javnu ovlast i pravne osobe koja obavlja javnu službu. Učinkovitiji rad upravnih sudova također doprinosi većoj transparentnosti rada upravnih tijela i institucija te predstavlja važnu ulogu u borbi protiv korupcije.

Statistika

Prema statističkim podacima Visokog upravnog suda RH za razdoblje od 2014.-2020. godine u odnosu na problematiku zaštite okoliša (propisi iz područja otpada, voda, zaštite okoliša) zaprimljeno je 57 žalbenih predmeta, 17 tužbi protiv odluka Povjerenika za pristup informacijama u odnosu na ostvarivanje prava na pristup informacijama glede zaštite okoliša i 14 prijedloga za ocjenu zakonitosti općih akata jedinica lokalne samouprave koji se odnose na prostorne planove, Odluke o zbrinjavanju otpada i slično.

Pravosudna akademija

Pravosudna akademija je u proteklom razdoblju provela razne aktivnosti koje su doprinijele jačanju kompetencija o pravu i pristupu pravosuđu u pitanjima okoliša.

Iz područja prava zaštite okoliša u širem smislu organiziran je trening trenera na temu Europskog zakona o zaštiti okoliša na kojem su sudjelovala dva polaznika te su održane sljedeće edukacije.

Pravosudna akademija provela je dvije jednodnevne radionice na temu Aarhuške konvencije za upravne suce i sudske savjetnike te je sudjelovalo ukupno 30 polaznika.

Na temu zaštite okoliša u širem smislu provedena je jedna jednodnevna radionica na temu EU prava okoliša, na kojoj je sudjelovalo 17 polaznika.

Posredstvom Pravosudne akademije hrvatski suci su sudjelovali na raznim edukacijama u organizaciji Akademije za europsko pravo (ERA).

- EU zakonodavstvo o prirodi - zaštita mjesta propisana direktivama o staništima i pticama, pohađalo je 9 polaznika iz RH (6 sudskih savjetnika, jedan sudac upravnog suda i dvoje zamjenika državnih odvjetnika općinske i županijske razine).
- Seminar iz područja prava zaštite okoliša u širem smislu na kojima su sudjelovali hrvatski polaznici:
- Kako voditi postupke u slučaju pozivanja na neusklađenost propisa s Pravom zaštite okoliša EU-a, pohađalo je dvoje (2) polaznika iz RH (sudac upravnog suda i zamjenik općinskog državnog odvjetnika).
- Zaštita okoliša, pohađalo je troje (3) polaznika iz RH (dvoje savjetnika i sutkinja općinskog suda).
- Zakonodavstvo EU-a o zbrinjavanju otpada i zaštiti okoliša - Fokus na suzbijanju kaznenih djela protiv okoliša, pohađala je zamjenica županijskog državnog odvjetnika iz RH.
- Zakonodavstvo EU-a o zbrinjavanju otpada i zaštiti okoliša – Fokus na suzbijanju kaznenih djela protiv okoliša, pohađalo je dvoje polaznika iz RH (zamjenica općinskog i županijskog državnog odvjetnika).
- seminar Aarhuška konvencija - zaštita okoliša i radionica Zaštita okoliša - Direktiva o industrijskim emisijama, sudjelovao je jedan sudac općinskog suda.

U rujnu 2020. počela je provedba projekta Uspješan progon kaznenih djela protiv divljih vrsta u Europi. („Successful Wildlife Crime Prosecution in Europe“ - SWiPE) koji se financira iz Programa LIFE Europske unije. Projekt će trajati do 31. kolovoza 2023. Vodeći partner je WWF Bugarska, a iz RH u projektu kao projektni partneri sudjeluju Pravosudna akademija i Državno odvjetništvo RH.

Pravosudna akademija i Državna škola za javnu upravu su trajno angažirane u provođenju obrazovanja pravosudnih dužnosnika iz područja prava zaštite okoliša (<https://www.pak.hr/>):

- Pravo na pristup informacijama – osnovni modul; 6. i 7. listopada 2020.
- Pravo na pristup informacijama – napredni modul, Državna škola za javnu upravu, 10. prosinca 2019.
- Uvod u EU pravo zaštite okoliša, 29.-30. listopada i 5.-6. studenoga 2020.

Druge aktivnosti:

- Međunarodni online seminar „Suzbijanje kaznenih djela protiv okoliša – nezakonito trgovanje otpadom i zaštićenim divljim vrstama“, 8. – 10. prosinac 2020.
- Webinar Akademije za europsko pravo (ERA) „Zakonodavstvo EU-a o zbrinjavanju otpada i zaštiti okoliša – Fokus na suzbijanju kaznenih djela protiv okoliša“, 21.-29. rujna 2020. i 6.-27. listopada 2020.

- Radionica „Suradnja nacionalnih sudaca u području prava zaštite okoliša“, Varšava, 27.-29. travnja 2020.
- Online seminar „Nacionalni suci i pravna stečevina Aarhuške konvencije“, 1.-2. ožujka 2021. i 8.-9. ožujka 2021.
- Pravosudna akademija je 2016.g. do 2020. bila partner Akademije za europsko pravo (ERA) u projektu „Suradnja s nacionalnim sucima u području prava zaštite okoliša“ („Cooperation with national judges in the field of environmental law“). Nastavak projekta odobren je početkom 2021. za novo razdoblje u trajanju od četiri (4) godine. U provedbi ovog projekta sudjelovat će, uz Pravosudnu akademije, institucije i udruženja za stručno usavršavanje u pravosuđu iz 18 država članica Europske unije, kao i nekoliko europskih udruženja (npr. Udruženje europskih upravnih sudaca i Europska mreža tužitelja za zaštitu okoliša).

Navedite važne adrese web stranica, ako su dostupne:

<http://www.pak.hr/>

<https://sudovi.hr/hr/vusrh>

Članci 10-22 nisu za nacionalnu provedbu.

Opće primjedbe o cilju Konvencije:

Navedite kako provedba Konvencije doprinosi zaštiti prava svake osobe sadašnje i budućih generacija na život u okolišu prikladnom za njegovo ili njezino zdravlje i dobrobit.

Odgovor:

Očuvanje prirodnih bogatstava i zaštita ljudskog okoliša od visokog su interesa za ljudsku zajednicu i kvalitetu života sadašnjih i budućih generacija, a u RH su prepoznati kao ustavna vrednota i uživaju osobitu zaštitu (čl. 2. st. 4. alineja 2. Ustava).

U promjenama Ustava (NN 76/2010), u čl. 38. st. 4 propisano je da se „Jamči pravo na pristup informacijama koje posjeduju tijela javne vlasti. Ograničenja prava na pristup informacijama moraju biti razmjerna naravi potrebe za ograničenjem u svakom pojedinom slučaju te nužna u slobodnom i demokratskom društvu, a propisuju se zakonom“.